

Ms. 24

Ateneo Barcelonés

BIBLIOTECA

N.º 2432

Arm. S. 53

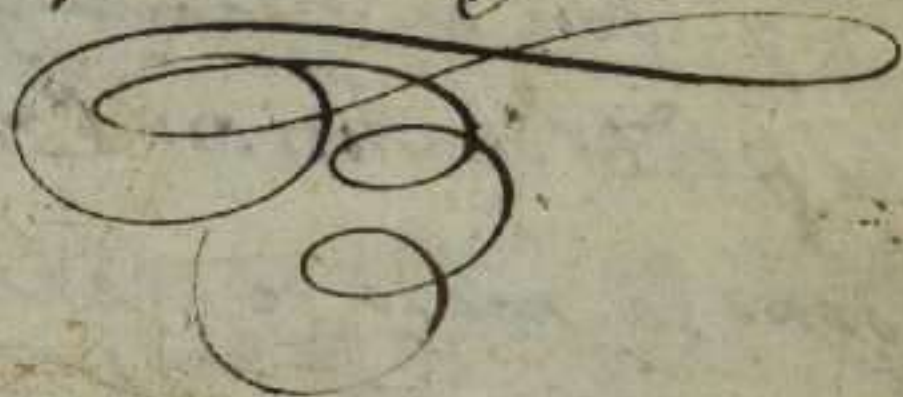
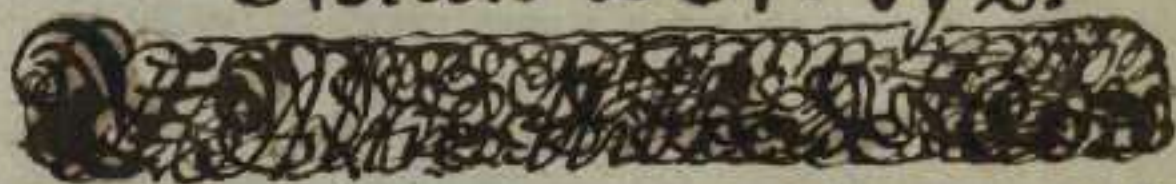
Est. IV-26

667.2 Not

(120)



Dos Libros de Colours
de Indiamas,
Notats de N.º 1 y 2.



Libre de Colou Fon
de Pere Carbonell

Se compra a la Viuda de
Franc. Castell Fabre
q. fou de Baixa y pasà a
poder de Anton Costa
Segons lo modo de fabricar
de Tph Igual en lo N.º 2

El dia 1 Febrer 1831
de fabricació de Indians
esta mes adelantada q. lo q.
se nota en el Libre

27

28 *Modo de Apurar, ab*
29 *lo modo antich peras de coró. 1.*

30 *Apuració coró, módern. 2.*

31 *Apuració im, Mexius. 3.*

32 *Apuració Telas. 4.*

33 *Reglas de Prát. 5.*



Negze.....	6	Bent ab lo Ghans...	27
Bexm ^{ll} p. sol.....	7	Nanqui.....	28
Bexm ^{ll} flox.....	8	Nanqui.....	29
Viola fullas.....	9	Nam: p. baferr.....	30
Viola sens c ^t	10	Nam: se: xen:.....	31
Viola escur.....	11	Nam: fond:.....	32
Café.....	12	Viola sens c ^t exm.....	33
Groch font.....	13	Viola se: c ^t fon.....	34
Blau d'ampolla.....	14	Viola obscuret.....	35
Blau fals.....	15	Viola d. ban. 1 ^r	36
Blau merli.....	16	Viola im 2 ⁿ	37
Blau p. pichu.....	17	Viola.....	38
Blau 2 ⁿ den.....	18	Viola p. menus.....	39
Flexin blau f.....	19	Bexm ^{ll} cons ^r	40
Blau font.....	20	Café.....	41
Groch sens rem ^r	21	Bexdet.....	42
Grh bo. se: xen.....	22	Bll 2 ⁿ p. bull. 2 veg.....	43
Gh sens xent.....	23	Bexm ^{ll} Obscur.....	44
Gh alt ^e	24	Bll 2 ⁿ p. bu ab Obre.....	45
Gh hexmior.....	25	2 ⁿ BexM.....	46
Gh p: xentat.....	26	3 ^r BexM.....	47

Bexmell 1 ^a d. 2...	48	Oliva s. bull.....	69
Bu 2 ^a dent 1 ^a	49	Raba.....	70
Color de Oli.....	50	Negre fals.....	71
Oliva font s. bull....	51	Rosa Excelent....	72
Oliva for. al ^e	52	Bexmell et xora....	73
Bext font.....	53	Oliva for: p. bull....	74
Oliva fals.....	54	Fer fond: Gh ab coloj....	75
Col ^r d. Ox font.....	55	Notas del xefexit..	76
Cendra p. xen:.....	56	Axxota.....	77
Cendra.....	57	Axxota.....	78
Cendra K.....	58	Gh font d. pexfil....	79
Col ^r Oli al ^e	59	Martech.....	80
Gh p. xentr.....	60	Remensat.....	81
Mod. f. Gh font.....	61	Pastas p. flos. Tina...	82
Groch font.....	62	Pastas p. fullas....	83
Gh font al ^e	63	Blanques ^r peras....	84
Cendra.....	64	Blau y Bh Tina....	85
Cendra font.....	65	Pastas p: bu y bh....	86
Plom.....	66	Preparació blau pexfil.	87
Viola fals.....	67	Blau d. pexfil.....	88
Viola fals excel ^t	68	Segon Blau im.....	89
		Groch d. pexfil.....	90

69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90

Modo de apurar las pesas
de Empresa de Coto. modo antich.

Portadas las pesas al Prat se
potan à estobar ab aigua, sis
ò vuit dias, despues se prenen di-
tas pesas, y sels donan dos picadas
à cada una, despues se potan à la
caldera y se fan bullir una hora
seguida: se treuen de la caldera
y sels donan dos picadas à cada pe-
sa, y despues se extenen al Prat
enquilladas. Esta Operació se ha
de continuar per espai de sis sem-
manas, repetint lo mateix cada
semana.

2.

Modo de apuració de pesas de
Empesa de Cotó. modo modèrn.

Se prenen las pesas se posan a es-
tobar cosa de 24 hoxas, sels donan
dos picadas, se te la caldera previn-
guda, del modo q. se expresará:

Se posan 3 $\frac{1}{2}$ de cals per pesa
ab un cubell ab aigua a fi de
fer fondrer la cals, se pren lo líquid
aventse remenat, y se tira a la
caldera ab la aigua que correspon,
aixó es que puguian ben tombé-
sair: Estas pesas se posan de dos en
dos, y se fan bullir per lo espai de
sinch hoxas.

Despres se trauehen de la caldera, y ⁵
se tiran luego a l' aigua. Estas peras
se han de picar donantlos 16. ù 18.
picadas a cada una.

Despres se extenen al Prats per espai
de sis ò vuit dias enqulladas. = Despres
se treuen y se tornan a picar fins.
y a tant q. l' aigua n'isquia ben
clara, luego estas peras se prenen y
se han de pasar per l' oli de vidriol a
la caldera de plom en calent que sis
puguia sufrir la ma. La caldera ha
de estar preparada de modo q. tantant
lo bany se troba ab la lengua que
te bastanta aspió y picó.

Ditas peras de dos en dos se faran pa:
sar amples, per lo espai de mitja
hora cada calderada, entant las pes:
sas ben espayotas; se continuan las

calderadas del modo xeferit: adven-
tint que en cada calderada deu
afegixse l'oli que correspon, a fi
de ser bo lo bany: — T'xetas las pes-
sas de la caldera se tiran luego a
l'aigua y sets donan quatre o sis
picadas a cada una, y se paran una
hora per l'aigua bullenta, sets do-
nan dos picadas a cada pesa se fan
apuzar y estan perfectament a-
puradas.

3.

Modo de apurar pesas de Em:⁶
pera ab Mexius claus, à la cal:
dera de aràm, y se guardan molt
temps. ~

Se te previngit un safreix, y en
dit si posa la cals y baxrella que se
expresará. = Per Cent pesas 6 quin:
tans cals, se tira à terra y se va ar:
xupant fins q. Ma es desfeta, lue:
go si tira 7 @ baxrella, se baxxesa
be, y se posa al safreix fins à fal:
tar un pam de ser ple dit safreix
dels referits materials, y se apretan
bé y si posari unas estoras, ab algunas
pedras à sobre, y se omple de aigua.
Can lo Mexiu à la portadora q. se te
al peu del safreix, per la aixeta ò
canó, y se va anyadint aigua en lo

safareixos fins y-à-tant que lo Meixiu no te fossa luego se trau lo solat: se y se repeteix dita operació.

Aqueix Meixiu serueix per apurar las pesas y se prova si ni ha bastant quant tastantlo se troba que té una picó sufficient.

Las quals pesas se pasaran bullint per lo espaij de 5. horas continuas ab dit Meixiu del modo dalt notat.

Se adverteix, q^e. per assegurar mes dita operació per cada Calderada de 40. pesas si potaran 13 t^z potais.

7

Modo de apurar Telas. 4.

Se posará aigua à la caldera q̄
sen falta ~~de~~ p̄m̄ de ser plena,
y tiraxas 3^{tes} Cals per pesa y 3^{tes}
de potais y deixaras primerament
desfer la cals antes de tirar lo po-
tais, luego tindras previngudas 50.
pesas de tela sencillas que prime-
rament ja las aurás fet donar
quatxe picadas, y quant tindrás la
caldera prop de bullir hi posarás
las peras, y las farás bullir requidam̄.
6. horas hi tindrás previnguda ai-
gua de cals ab un cubell, y quant
veurás q̄ l'aigua ò bany abaixa
afegiras aigua de cals, à fi que las
peras bullien bé dins lo bany de la

de la caldera, pero se ha de andar
ab gran cuidado al tombarlas,
que no se facia embull, penq^e ab
lo temps de desembullarlas, las
q^e tocan al cul de la caldera pa=
tixian y se cremarian.

Fet això y pasadas las 6. horas se
treuen las peras de la caldera
se tiran à l'aigua, y se fan picar
bé, fins q^e l'aigua ne ispirà clara.
Despres las entendras al Prat 8. di=
as, y cada 2. dias los faras donar 4.
picadas à cada una, despres de pa=
sats los 8. dias las pasaras per aigua
clara y que hi bullien una hora,
despres las treuras de la caldera y
sels donaran 4. picadas à punt de
pasarlas per l'oli de vidxiol, a segu=

xantse primer, que no tinguian
xés de xesquici de cals y putais.

Las pesas se poden pasar per l'oli de
vidxiol de dos maneres, à saver, ab-
calent, y frèt; — ab calent.

Prepararás la caldera fins q^e ven-
xàs que tixantne algunas gotas à
texra, queda ò fa, com una gota de
cera; (Alguns Fabricants pesan
lo oli per preparar la caldera) però
com de oli ni há un millor q^e altre,
en això no es prova vexidica, y apar-
mes conforme la prova de tirar al-
gunas gotas à texra: y posarás foch
à la caldera, y las anirás tombesa-
nt per espay de mitja hora ab cui-
dado, y ben depresa à fi que las q^e
tocan al cul de la caldera no pa-

tesquian luego las treurás las ti-
narás á l'aigua, y sels donaran 6.
picadas á cada-una, y despues las
pasarás per l'aigua calenta que
bullian una hora bona tombe-
lantlas sempre, las treurás las ti-
naras á l'aigua y las faras donar
6. picadas á cada-una, y las faras
aixugar, y las provaras si estan
ben apuradas, y per això no has de
fer altre cosa q. pendrer un bocí del
cap de una de estas telas, y lo farás
bullir ab gransa, y lo entendras al
Prat, y si la gransa sen va abiat, es
señal q. son ben apuradas, y qñt no
las tornaras altre vegada á passar
per l'oli del mateix modo dit, y que-
daran perfectament apuradas.

Lo modo de pasaxlas en fríet es que ⁹
la caldera se ha de cargar mes
de oli, lo q^e conveperás tambe tiran:
ne algunas gotas en terra, y quant
veurás q^e fa buellosas com q^e bull es:
tará bé; - Y posaras las pesas dins
la caldera y los faras donar 6. toms,
y las deixaras caurer dins la calde-
ra, ahont estaran 3. dias entens
fentlas tombesar matí y tarde,
4. ù 6. toms fent de manera que
lo cap q^e al matí es dalt q^e à la
tarde bagia baix, y al cap de aque-
ros 3. dias las treurás y faras lo-
mateix q^e se ha dit en las pasadas
en calent. Est modo es mes segur per
no exemarlas, y no se castigam tant,
las telas, sols que se necessita mes temps.
Lo bany del oli de vid^a se guarda si convé un añ.

5.
Reglas que han de observarse
en asumpto de Prats.

En primer lloch portadas las pesas pintadas al prat, sent ben secas dels colors, per bullixlas ab la gransa, si son carregadas de color, las faras pasar per l'aigua calenta ab la femta dels moltons, advertint, q^e si la caldera esta prop de bullix q^{nt} hi posaras las peras faras donar 6. toms a las pesas q^e ab aqueix temps ja bullira. Pero si la caldera no es tant calenta faras donar mes toms a las pesas; fet aixó se trauran de la caldera y se tiraran a l'aigua y sel donaran 6. picadas a cada una, despues

se extiraràn à l'aigua y lo ende-
mà se tornaràn altre vegada à
domar altres 6. picadas, y si ab es-
tas picadas no son prou netas las
tornaràs à l'aigua, y al cap de 4.
ù 6. hoxas las faras tornar à picar
3. ù 4. picadas mes cada una, afí q.
quedian ben netas lo q. coneixeràs
agafant un cap de pesa y fregant:
lo bé, y exprimeràs, y si l'aigua q.
ixirà es ben clara señal q. seran
netas las pesas, y qñt no, tindras q.
fexlas donar algunas picadas mes
perq. si las pesas no entran ben
netas à la caldera per bullirlas, ab
la gransa, resulta q. la bruticia
dels coloxs, al temps q. la caldera
vol comensar à bullir se escampa

per tot, y embunta lo camp de las
pesas, y los colozs ixen dolents, y
mai las pesas arriban a blaqueja.
Si las pesas pintadas no son carne-
gadas de colozs te bastará las tiris
a l'aigua fentlas coixer be fins q-
van a fons, y las hi deixaras estar
per espai de 24. horas, y las farás
picar del modo ja explicat.

Explicacio del modo,
de bullir las pessas.

Primerament tindras previnguda
la caldera de bullir ab la aigua que
será necesari per las pesas q- vol-
drás bullir, y per las pesas de fondo,
q- ni posaras no mes q- 16. hi posarás
xais 5ttz de gransa per pesa, y 4ttz

galas picadas ò moltas per totas 16. ¹¹
pesas, hi faràs xemenar be la gram:
sa y gala, ab l'aigua de la caldera
posaras foch pexo suau fins q^e lo
color de las pesas fa tindra bon peu,
y las pesas antes de pegar lo foch ja
han de sex dins la caldera tombeja:
ntlas sempre, y apampantlas tot
lo q^e sia posible, y quant los coloxs
tindran bon peu a les oxes podras apre
tar lo foch sempre tombejantlas y
q^{nt} veuràs q^e la caldera està per ar:
xencar lo bull deixaràs caixer las
pesas dins la caldera y las deixa=
ràs bullir un xato. luego despues
tomaràs à fer tombejar las pesas,
y las aniràs mirant, de una á una
y despues q^e veuràs q^e los coloxs fan

estan bé y hauran donat 4. ù 5. toms
las deiparas caurer un altre
poch, y las deiparas bullir un rato,
à fi de q^e. los colòrs se fortifiquian,
mes despues los donaxàs 2. ù 3 toms
mes y las treuràs de la caldera.

Tretas las peras de la caldera las fa-
ràs tirar à l'aigua, se picaràn be,
fins q^e. l'aigua isquia ben clara de
las peras, luego despues las faxas es-
tendrer en lo Pràt com se acostuma,
tenint cuidado al arripaxlas, en
especial esent de fondo, perq^e. se ai-
rugan mes abiàt, majorment q^{nt}
son rojas de la gransa, perq^e. sinó
eipirian totas clapefadas.

Lo mateix se ha de observar en totas
las demes ^{bullidas.} sols q^e. la gransa y la ga-

la la disminuiras de pes, segons lo 42
q^e seran mes o menos carregadas
las pesas; antes de això las pesas
pintadas q^e blanquejaran en lo Prat,
los faras donar á lo menos 2. picadas
per pesa, cada semana dos vegadas
y en cas veus, q^e las pesas tardan á
blanquejar, y q^e los colous se comen-
san á abaxar, las pararas per un
poch de buina, o femta de moltons,
pero si las pararas per la buina de bou,
las faras entendrer luego al Prat
y ven picaxlas, aixi com ixen de la
caldera, se tindran al prat 2 dias
ab gran cuidado de axuxaxlas, y
al tercer dia los faras donar 4. pi-
cadas bonas, y las tornaxas al prat
2 u 3. dias las faras ben picar y las tin:

dxas blancas.

Pexo si las fas pasar per la femta
de moltons, luego de pasadas las fa-
xas picar ben picadas, y ben netas
las tomara al prat ab lo modo
dalt dit.

Algunas altres observacions se fa-
zian en assumpto de prat las q.^e no
se poden explicar, fins q.^e la mateie
xa practica ho enseña pues q.^e ca-
da dia se proponan novas dificultats,
y per lo tant, se deu anar sempre
ab gran vigilancia ab lo prat.

Colors p. indianas y telas

Negre 9. 6.

18. ~~77~~ such de xobell

4. $\frac{2}{2}$ vidriol vent

1. 2 bendet.

4 $\frac{1}{2}$ midó.

Lo such del xobell ó vinagre confit
del q^t se fa lo negre y altre colors,
pot servir al cap de 25. ñ 30. dias
q^e entiga ab lo fexxo; pero sera
millor si hi pot estar dos mesos.

Bexmell courent per bullir sol

18. ℥ aigua de campetxo ô branil
9. ℥ alum d'aragó. 7.
6. ℥. sal soturno.
6. 2 sal prunella
2. 2 arsenichs.
 $\frac{1}{2}$. quart tripol ben fi
1. 2 baxrella picada
1. 2 galas finas.
4 ℥ 2 midó.

Bexmell per floxs dels fondos viola f⁸

8.

9. ℥ aigua de acolorir ô de branil
5. ℥ 3 2 alum d'aragó. . . . 7 2 p. ℥.
3. ℥ 9 2 sal soturno. . . . 5 2 p. ℥.
 $\frac{1}{2}$ 2 excara baxrella
3 2 midó per ℥.

Viola branca, y fullas, ô clar.

6. ~~℥~~ such de nobell

9.

12. ~~℥~~ aigua clara junt â la calde:
xa y q̄nt estarâ prop de bullix

10 ~~℥~~ 6 2 goma y enser fosa esta que
ja aurâ bullit un rato se
treurâ la caldera del foch y al
cap de una hora si tirará

3 2 vidxiól de cipre picat: Y al cap
de una altre hora si tirará

12. verdét ben picat.

Remenantho be cada ve:

gada que si tiraran los ma:
tenicils:

antes de pintarme se pasara per

sedás. Vè a 7 2 goma p. ~~℥~~.

Viola per fondos, sens confit. 10.

1. ~~7~~ \mathcal{M} aigua de camperso ben pujat

7. ~~7~~ \mathcal{M} aigua clara

4. ~~4~~ \mathcal{M} Vinagre natural.

5. 2 salso tuxno.

4. 2 vidxiol vent.

3. 2 vidxiol cipre.

3. ~~4~~ \mathcal{M} 2 mido.

Nota Per fer dir color mes clar
tots los materials notats en la re-
cepta solamt. q. en lloch de 4 \mathcal{M}
3 \mathcal{M} . vinagre y 9 de aigua, y si se
vol mes clar, se llevara vinagre y
y en lloch de est añaixi aigua.

Color. Per ben obscur, lo camperso de
acoloximent ben carregat, de obscurisar.
so es menos aig^a y mes camp^{so}.

Viola Escuir per fonsos. 11.

- ℞. such de xobell.
 ℞. aigua clara, ab los materials
 y circunstancias del viola clar,
 solament q. p. ℞. si posarón
 ℞. 2 goma p. ℞.

Nota Per fer dit color emidonat si
 posaran per ℞. 18. com es la recepta.

Ante mudo. se posa al foch y se te pxe
 vingut las 32 vidxiol de cipxe y la 4^a
 verdet, tot picat y qnt lo mudo vol comen:
 sar a pendrer punt si tiran dits mate:
 xials xemenanto be.

Nota Int se bullen las per. al Prax, no
 si posará la gala fins q. lo viola es pusat
 y q. la caldera bol bullir: y aixó se fa
 perq. lo negre sia bó, sinó sexia baix.

Color de Café. 12.

9. ℥. aigua
9. ℥. such dexobell
4. ℥. alum. 32 ℥.
3. ℥. sal soturno 22 ℥.
32 sal prunella
1. 2 arsenichs
1. 2 $\frac{1}{2}$ barrella
1. 2 gala
4. ℥. midó.

Nota. Si convé pot fense café à sa-
ver — 1. ℥. colón negre
2. ℥. bezimell ben unit, y xeme-
nat, y estarà bé.

Groch font. 13.

12. M. aigua clara

6. M. such de xobell

3. M. vidriol vent.

4. M. vexidet

4. M. salso turno


3. M. 92 midó. ~~~~~



14. Blau d'ampolla.

2. tt 2 oli de vidxiol bo: se pota-
xan ab una ampolla y l'ampo:
lla dintxe un cosi ab aigua, com
si entés à refrescar, que l'aigua ar-
ribia fin al coll; per espai de 24.
hoxas tapada ab cera, al cap de es-
tas 24 horas hi tirarás

4. 2 Indi floxét: sens traure l'ampo:
lla de l'aigua, y se tornará à tapar
y estara desta manera dos dias y
al cap d'estos 2 dias se li donará
una remenada, y se tornará à
l'aigua un ò dos dias, y no se pot
fer lo blau, fins al cap de 9. dias lo-
menos. Y de tant en tant per al-
guni dias se li donará una reme-
nada.



Com mes bella es la composicio es
millor.

Per fer lo Blau: — Se posaran las
mitadellas d'aigua q. se vulguian y
se anirà tirant blau fins q. apar
bé q. se provará en un paper, se po
sarà al foch fins à bullir y qnt bu:
Mirà si tirará l. 2 escasa blanquet
picat per M. advertint q. se ha de trau:
rer del foch per tirarli lo blanquet, y
se ha de anar ab cuidado tirantli poch
à poch perq. fuitx lo blau si si tira
plegat, se tornarà al foch luego q.
hi aurá lo blanquet à donar quatre
bulls: se deixa refredar, qnt es fret
si posan 3 2 midó per M. y qnt esta
be se treu.

No se ha de esperar q. bullia sino q.
qnt esta be de espes se xetira del foch.

Blau Fals. 15.

30. \mathcal{M} . aigua clara.

1. \mathcal{M} 2 brazil.

2. \mathcal{M} 2 campetxo tot junt se farà bullir fins q^e aurà desminuït la

3^{ra} part q. quedará à 2 parts, ad-
vertint q^e un quart antes de dita

desminució si tirarà 9.2 cristall
tant com picat. fet així se colará lo
such se mesurará y se tornará à la
caldera y al foch, y per cada \mathcal{M} . si ti-
rarán 7.2 goma picada, sent la g^o-
ma fosa se trau la caldera del foch, y
per cada \mathcal{M} . si tirarà 1.2 vidriol de Ci-
pre picat, ben xemenat y sens tor-
nar al foch estarà fet.

Nota. Si dit color se vol fer enmidonat
se farà lo mateix q. ab lo viola, aixó es
q^{nt} lo midó vol pendrer punt, si tiran los
materials.

Blau de Mexlí. 16.

6. 2 mexlí ben picat y pasat per te-
 llús se posará ab un coriét, junt
 ab una ℥ aigua clara, si tirará
 2 ℥ oli de vidriol se xernená be y se
 deixa entrar fins lo endemà ~
5. ℥ aigua en una olla si añadi-
 ra la preparació del coriét
 avent antes de parat lo mudo.
- ℥ 42 g . se posará al foch à bullir y
 queda fet.

Nota. Si se ganta ℥ aigua fort sen-
 ha menester 12 p. ℥ però oli de
 vidriol ab la mitat ne tre prou y
 encara ab menos.

Blau per pichs. mosolinas.

8. \mathcal{M} . Vinagre natural
 2. \mathcal{M} 2 Campesso fet enenalls
 ô estellas se potará à bullir
 fins desminuir à la mitat:
 se traurá del foch: se colará
 y en ser fret si tirará
 2. \mathcal{Q} Vidriol de Cipre p^r \mathcal{M}
 2. \mathcal{Q} 1/2 midó p^r \mathcal{M} .

Nota.

Aqueix blau se veix per primer
 qnt se volen fer dos blaus; ab segon q^e
 se segueix.

Segon blau. Serueis p. Bulletas. &c.

7. M aigua clara.

6. 2 campetro.

3. 2 brasil, se farà bullir fins
à la milt pero un xato antes

de traure la caldera del foch si t:

2. 2. Cristall-taxaxo picat: se tren:
rà la caldera del foch se colarà
y si tixarà

6. 2 goma p. M. se farà fondrer la
goma, y sen forxa la caldera del
foch altre vegada si tixarà

1. 2. Vidxiol Cipxe per M. fet.

Reixiu de Blau Fort. 19

60. M. aigua clara.

20. onz potaix.

10. onz cals.

3. onz baxrella picada se farà bu:

Vir fins haver desminuit dos
parts, se trau del foch y se deu
xa xefredar posant decantada
la caldera a fi de poderne trauher lo
clar q. no hi entria xer de solatges.

Blau fort. 20

1. 2 $\frac{1}{2}$ iridi per \mathbb{M} . ben parat y fi, se pota-
ra a extobar ab lo mateix Ulexius
per espai de 24. hoxas.

Desp. posaras la caldera al
foch y la deixaras bullir mitx quart:
despres hi tiraras —

2. 2 goma p. \mathbb{M} ben bona. y se deixara
bullir al $\frac{1}{2}$ q $\frac{1}{2}$ desfeta la goma potaras

1. 2 $\frac{1}{2}$ Oz piment p. \mathbb{M} . parat y fi se dexa
bullir al $\frac{1}{2}$ q $\frac{1}{2}$ y si tirara —

1 \mathbb{M} 2 Cals per 16. \mathbb{M} . esclafada se
deixa bullir mitx quart y
queda fet. —

Exoch fals ô sens ventar. 21.

1^{ra} 2 ancoxa

1^{ra} 2 graneta

12. M aigua desminuia y tornar a

6. M. ~

22 alum per M.

1^{ra} 42 midó per las 6. M.

Exoch bó sens ventar. 22.

3^{ra} 2 Graneta

4^{ra} 6^{ra} 2 ancoxa } 24 M. á 12. M.

se colara y si potora

22 alum p. M.

2^{ra} 8^{ra} 2 midó. ~ excelent

Nota per los Exochs lo mes acertat

será gastar alum de Civitavechi.

y ancoxa de teñixexanas.

Broch sens ventar molt bo. 23.

2ttz galda s'omple la cadera d'aig.
y se disminueix y torna

à 6. M com dir de 12. à 6. } 12 M.

2ttz galda aigua y à ---- 6.
que se fa la segona disminucio-

92 graneta picada
4ttz ancoxa picada. se colará y
si potaran 22 alum p. M.
2 1/2 midó.

Broch Fals. torl. 24.

2ttz Graneta } bull ab 24 M. aigua y
4ttz ancoxa } torna à 10. M.

1tt 82 alum Civitai
2/4 salso tuxno.

2tt 22 midó.

Reoch hermos. 25. 12072

3 m² graneta remollada un dia ans
24 m² aigua. ans de bullir si tirará
1 m² ancoxa de tenir granas.

1 m² alum civi: — tret a 12 m en brut
en net son 8 m. per
las ditas m. si ha posar

1 m² mido

Reoch hermos.

2 m² graneta remollada un dia ans
24 m² aigua. ans de bullir si tirará
1 m² ancoxa de tenir granas.

1 m² alum civi

1 m² mido

Foch que se ha de xentar 26.

30. M. aigua si pota la galda q. capia en la caldera y juntament

4. 2 graneta esclafada

2. 2 vidxiol de cipre picat

1. 2 oxpiment parat fi

1/2. 2 galas picadas tot junt bullirà y desminuirà a la mitat poch a menos: se traurà la caldera del

foch se traurà la galda, y se ni potarà de nova, ab lo such desminuit, afegint aigua com a la 1^{ra} entrada al foch se fara bullir y tornar a desminuir q. queda a 6. o. 8. m. se trau del foch se mesura lo such y per M. si potarà

9. 2 goma: 2 per las 6. o. 8 m si potarà altre vegada

2. 2 vidxiol de cipre picat

1. 2 oxpiment parat fi

1/2. 2 galas finas. se torna al foch a bullir.

Modo de Fer bert ab lo groch antes

62 Campetro 27.

6. M. aigua bullira y tomará a
la mitat, o a 2. M.

Se petidra 2 parts de Groch
1 part campetro se bar-
xesa be: y se prova ab una ditada
ab un bocí de roba y en ser apit se
xenta ben xentat, si resulta masa
groch si afegeix un poch mes de cam-
petro y si masa obscur mes groch, y
queda fet dit vert sens aver de posar
goma ni bullir, en fret.

Nota. Aqueix bert se veix per pin-
se Max

Se deu advertir q. per pintar ab motllo
dit bert, se ha de fer de parts iguals de groch
y de such de campetro.

Nanquins. 28.

6. ℥. aigua 1. ℥. Vinagre confit.
 1. ℥. 2 Vidxiol vent 3 2 mido p. ℥.

Nota. si se volq. tixian mes à bexme:
 Nos si potará un poch de axxota ben
 deixatada ab aigua antes d'esperir.

Nanquins. 29.

6. ℥. aigua
 2. ℥. Vinag. Confit
 1. ℥. 4 2 Vidxiol vent
 2 2 salsoturno. à 2 2 1/2 midó ℥.

Nanquins per bafets...

30.

4. ℥. Vinagre xobell.
 10. ℥. aigua
 6. 2 Vidxiol vent. 2 1/2 1/2 midó

Nangui si se vol sens rentar hexm: 0707.

4. ℥. aigua 31.

2. ℥. confit

3. ʒ. vidriol vert.

ʒ. $\frac{1}{2}$ salsoturno. midó.

Nangui Clar cortinas, ó fondos.

14. ℥. aigua 32.

4. ℥. confit.

9. ʒ. vidriol vert.

1. ʒ. $\frac{1}{2}$ salsoturno. En Experi.

Nota. Perq. los nanguins no matin lo beymell fentlo semblar café; y ells tingan un color hexmís si poraxá ab los materials al temps de fentlo 2 culleradas de Uexiu font de saboner. Exoras.

Viola seny confit: ex millas. 33.

12. ℥. aigua de font, bé coloxida

6. ℥. vinagre natural: font.

7 ℥ $\frac{1}{2}$ saloturno.

6 ℥ $\frac{1}{2}$ Vidriol vert.

4 ℥ $\frac{1}{2}$ Vidriol cipre. experix. 32 ℥.

Do. Excelent a bon grau: clar, viu, y hermos.

Viola sens confit. fondos obscür 34.

9. y 9. ℥. ℥.

8 ℥ sal.º

7 ℥ Vid. ve:

5 ℥ Vi: cipre

Viola ~~rob~~ confit. ~~obscür~~ obscür.

35.

5. ℥. vinag: Confit.

1. ℥. vinag. natural

6. ℥. aigua. 3 ℥ sal.º

2 ℥ Vid: ve

1 ℥ vi cip:

Viola de bany exceleant. 1^a viola.

42 sal gemma

36.

42 sal nitze

42 arsenichs blanchs

$\frac{9}{2}$ vidriol cipre — ab 24 M. aigua

se posará al foch y en aber bullit se
txau, aixo es: en axrencar lo bull. y se
guarda ab un cossi y qnt se vol fer viola
se remena aqueixs bany se pasa per-
cedas y si posarán

3. M del dit bany.

1. M. vinaigre confit.

Segon Viola.

3. M. bany

37.

$\frac{1}{2}$. M. confit.

Se gradua fins a 4. u 5. violas

Viola. J. Rñ y fill. 38.

4. ℥. Confit.

8. ℥. aigua.

12 alum civi: } per las 12. ℥.

12 salpurn^a }Viola per memiuts. 39.

6 ℥ Confit } 12 ℥.

6. ℥ aigua }

6 2 sals?

2 2 Vid. cipre.

Bermell per compas. 40.

7 1/2 alum } p. m.
5 2 salsot. }

Barrella y gala.

Café per mocadons; á la mitat de
bermell de compas, y mit: negre.

41.

Café. pr. Mocadons.

3 1/2 6 2 Alim: 7 m Vinag: confit.

2 1/2 6 2 Salsot 5 m. Suc: camper

2 2 ... Nidxió vext 12 m.

1 2 ... barrella

1/2 2 ... gala bullida ab lo campero

3 1/2 4 2 midó.

Bext de cadina. 42.

2^{tes} Bexdet, esclafasát porat en
un cori ab 2^{tes} M. aigua enará
à enobar 24. ò 30. hoxas que
quedia espés com un mató, tirá:

6^{tes} Cristall taxtano picát, y en de:
fecte del taxtano. 6^{tes} vidriol bla:
nch. ben xemenát.

Setindrà previngudas 2^{tes} M. aigua
engomada ab — 14^{tes} goma se bar:
xesa be y queda fet sens anar al foch.

Nota.

Si se vol q. dit colox tixia à groch,
seni posará fins q. apaxeixerá bé.
q. ab lo q. h. fa un bext hexmós.

Segon Bernell p: bullir ab 2 ve:
es ab lo bearn!! coxrent. q. diu p. bullix
sol.

18. \mathcal{M} . aigua 43.

8. \mathcal{Q} brazil se posará al foch: se colará: y
qnt sera proxim a bullir si tirará
10 \mathcal{M} 6 \mathcal{Q} goma per las 18. \mathcal{M} . y qnt sera
fota se tirará ab un cori ont esta:
xim previnguti los mat: sequens

4 \mathcal{M} 6 \mathcal{Q} alum civita: 3 \mathcal{Q} \mathcal{M} .

3 \mathcal{M} 2 saloturno 2 \mathcal{Q} \mathcal{M} .

3 \mathcal{Q} arsenic: blancs.


1 \mathcal{Q} barrella

$\frac{1}{2}$ quart tripol.

$\frac{1}{2}$ \mathcal{Q} alum cremat

4. figuetas esp^t devi

1. figueta vinag^e nat^l: això se xeme:

nara p: espai de una hora despres
se pasa per cedás y en ser fret se
pot treballar... 

Nota. Est color se pot fer emidonat los
mateix. matex. ab 4 \mathcal{M} 2 mido.

Pot servir per pintár Mosolinas. Vias. &:

Bexmell Obscur, per bullir junt
ab lo 2^a q^e se sequira.

9. m. aigua de camperso. **44.**

6. m. 9^o alumi d'aragó. 9^o m.

5. m. 9^o salsturno. 6^o $\frac{1}{2}$ m.

3^o salprunella.

2^o $\frac{1}{2}$ arsenichs grochs.

2^o $\frac{1}{4}$ barrella.

2^o $\frac{1}{4}$ galas.

1^o dicxeta vinagre confit

2 m 2 mado.

Nota. Lo sobredit color bexmell

Obscur se veis per telas a 3. Encar
y dit se bull sol primer ab los dos
q^e se sequiran notats de N. 1. y N. 2.
despres entos sunt.

Segon Berniell per bullir junt
ab lo Bem^{ll} ab una vegada. # obscur.

12. M. such de Brasil.

7. 2 goma per M. se farà fondrer la goma y en serho si tixará

2462 alum de civit: . . . 291 M.

14 - 2 saloturno. . . . 12

32 arsenichs blancs

22 solimany

22 barrella

12 tripol

14 aigua d'ent al quint

1. figueta vinagre natu.

se farà bullir un xatet, y en ser fex se
cola aventho ben xemenat.

Beurrell Segon No 1. 46.

18. M such de brasil

9. M alum

6. M salrotuxno

62 salprun^a

39 $\frac{1}{2}$ arsenichs b²

$\frac{1}{2}$ tripol.

29 $\frac{1}{2}$ bannella

29 $\frac{1}{2}$ galas

4 M mido.

Bennell tercer N.º 2. 47

18. 74 such brasil
10. 462 goma y en ser fora se tirara en
un cori ahont hi aura preving.

1462 alum Civita;
62 salotuxno
32 arsenichs b.
12½ baxrella
½2 tripol. tot junt se xemenara
per una hora y si tirara

4. figueras expexit devi.

4. figueta vinaigre natural, se xeme-
nara un quart, y en ser fret se
cola y se pot pintar.

Bermell 1^{er}: Es bo per 1^a de dot: per
Picons, y per Mocad: Encarnatt. Bracins.

2 Bany de Groch font.

6. M such de campetro
14. M. aigua ~~~~~ son 20. M.

12 M 2 alum d'aragó

9 M 2 salroturmo.

6 2 salpxum^a

6 2 axnic: bl^h y gh^s

6 2 barxella

6 2 gala

4 M 2 2 mido.

} se fara bullir ab
lo campetro.

Segon Encarnat per bullir ab lo
 1^a de un cop. so es lo antecedent Bracoms.

12 ℥. aigua y such de brasil.

1 ℥ 6 2 alum civita;

6 2 sal sotivano blanca

2 2 arsenichs blancs

1 2 barrella

1 2 sal armoniach

2 ℥ 6 2 midó.

Despres q' sera enmidonat si tirará
 1 2 espenit de nitre fumant corrosiu
 dissolt ab $\frac{1}{4}$ de estany. —

Despo si tirará q'nt quasi sera fret dit
 color, y se xemenará ben xemenat.

Nota. Se posa lo estany ab u-
 na casola nova al foch, y quant es
 ben calent se treu, y si posa lo nitre
 corrosiu compost per l'apotecari y
 se fon.

Color de Lli fort. bo. 50.

1^a Vidriol vent

1. m. aigua 3 oz. mido.

Se bull al prat ab galsa.

Oliva fort sens bullix. 51.

Se mescla groch fort ab groch de gra:
neta y se construeix del modo que
entá bé: pues pot fesse tirant per obscur
ò clar &c. — se pot xentar y es fort y her:
mós. ~~~~~

Oliva Fort. 52. — Ab groch de

Nota xentar y such de robell: ~~~~~
y campetxo, sexenta y qda hexmos.

Se deu advertir, de anar graduant lo
such de robell y lo de campetxo. &c

Per fer Beix fort. 53. mla

Se farà bullir la herba teij tendre
lo mateix q. si for galdà, y de aquell
such sen baxrefarà ab lo blau font, q.
estiga bé per poderse pinse Mar, y pintar.
y resulta un beix fort tixant al color
de alfals, conforme la desminució q.
se aurà fet del xefexit teij.

Oliva fals. 54.

10. M. aigua

1 M 82 graneta picada a la mitat.

son 5 M.

5. 2. alum

5. 2. galas picadas.

3 M aigua

82 Campesso tornará a 1 M.

12 Vid: cipre: se baxefa ab las 5 M. y
se espeseix. Junts son 6 M.

Color de or. font. 55.

1 m aigua

2. Sicxes de vinagre confit.

4 2 capaxros. —

un poqt. de exxit de vien ser fora del
foch.

Operació.

Se pintará y deixara axugar: y desp.
se pasará per bany ab llexiu clar ó
fluixi de sabonér, ha hont se deixa es-
tobar un xato. y desp. ab aigua clara
se deixará enobar altre xato y se rem-
ta y queda un hermos color de or. ~

Cendra per xentar. 56.

12. m aigua de xoldo.

1 m 6 2 vidxiol vent se fa fondrer lo vi-
dxiol, y en ser fos. 3 2 mido. m.

Color de Cendra. 57.

6. M. campetxo.

3. M. $\frac{1}{2}$ aigua

M. $\frac{1}{2}$ confit.

A 10. M.

6 2 alum

1 2 salso² Espenx.

Cendra de Keiring. 58.

8. M. aigua

4 2 brañil

3 2 campetxo

2 2 tantra de bota tot junt se portará

â la caldera y tornará â 4. M.

se colará; y si afequirá—

16 M aigua

1 M 2 alum civita;

6 2 salsoturno.

2 2 vidriol cipre

2 2 barrella.

2 2 anemichs blancs tot junt ab las

4. M dalt notad. seran 20. M.

se espesix.

Colór de Uiper fondos Llxi Blanch. 59.

6. M. campetxo ben obscur } bullit ab gal.
 6. M. vinagre natural } da al p^{at}.
 se esperixá

Si se vol variar à las 12. M. si potará
 3^o vidriol vent.

Exoch per xentir. 60.

6 M² galda... 24. M. aigua torná à 12.
 se treurá la galda y si potaràn
 2 M² graneta bona se fara desminu:
 ir y tornar à 6. M

Ab una olla separadamt. se farà
 bullir 1^o 1/2 brauil q^e se tirará ab las M.
 lo such

2^o alum civita: p. M.

1^o esprit de sotuano p. M. de casa el apeteçari

1 quant sal prunella. M. y la goma
 corresponent 8^o p. M.

Modo de fer Exoch font.

61.

24. \mathcal{M} aigua

3. \mathcal{M} 2 galda

1. 2 brasil

1. $\frac{1}{2}$ cal viva tornada a $\frac{1}{2}$ 12. \mathcal{M} .

Exprimida la galda.

2 \mathcal{M} 6 2 graneta

$\frac{1}{2}$ sal prunella

$\frac{1}{2}$ cotxonilla picada torna a $\frac{1}{2}$ 6. \mathcal{M} .

9 2 Vidriol de cixre

9 2 alum de roca.

4 \mathcal{M} 6 2 goma

 Altre Groch fort. 62.

30. M. aigua

4. M² galda

3. M² graneta torná à 10. M.
se cola y si posará

1 M² graneta aven estat á extobar
ab 2 M. aigua se fumentará
ab las 10 M. y tornará à
8. M. se colara y si posará

1.2 galas finas.

1.2^o xpiment

2.2 Vidriol cipre y en abent bullit

92 goma p: M.

Y un xafet aigua fort parada per l'ai-
gua de cals.

Altre Groch Font. 63.

16. ℥. Vinagre blanc.

8. ℥. 2 graneta.

1. ℥. 2 galsa

6. 2 ~ funet

4. ℥. 2 alum de roca

6. 2 ~ mel blanca desminuir à la

mitat. se colará y si posará

3 2 cendra fina

3 2 potais.

6 ℥. 2 goma q̄da fet en ser fora la go-

ma. ~

Es à 8. ℥. ~

Color de Cendra. **64**

- 1. M. aigua ab
- 12 campetxa
- 1. quant branil demmirura a la mita.
- 7. M aigua ab la mitja M. dalt
- 12 barrella
- 12 vidriol cipre.
- 12 anenichs
- 32 alum de roca. y se esperen.
- 142 midó.

Cendra fort. vic. Marti. **65.**

- 1. M aigua
- 3. 2 caparrois } 32 midó

Bullit ab gransa es viola
 ab galdá es cendra.

Color de Plomo. 66

28. Mz aigua

6. Mz campetro destinnada

fins a quedar a 20. Mz.

se colará y si posará

42 galas moltas } p: totas las Mz

32 alum picat }

32 midó p: Mz.

Color de Plomo. 67

28. Mz aigua }
6. Mz campetro }
fins a quedar a 20. Mz. }

42 galas moltas }
32 alum picat }
32 midó p: Mz. }

Viola fals. 67. Nota

12. Maigra
 6. 1/2 camperpo
 3. 2 brasil
 2. 1/2 tantra de bota desminui:
 ra a la mita poch a mena
 se colora y si tirara
 1. 1/2 sabotuxno
 1. 1/2 alum cremat
 6. 2 alum de xoca
 1. 1/2 mido.

Nota. Si se vol p tinguer mena
 y se tinguer a povera
 Nota.

Viola fals. molt bo. Exce. ⁶⁸ 68. 11

50. ℥ aigua

4 ℥ 2 campetro extara en re-
mull del dia antez ab

1 ℥ 82 braxilet

tornarà à 24. ℥.

se enconrera lo such y si afe-
giran al 50. ℥ aigua tor-

narà à 24 ℥ se juntaràn

24 ℥ flor ab 24 ℥ segona q. ℥

48 ℥. si posaràn

8 ℥ alum de xoca

12 ℥ midó

Nota. Si se vol q. tingua molt
ull, y no pugua si posarà $\frac{1}{2}$ ℥
saloturno per ℥.

Oliva fals sens aver de bullir
 las pesas. 69.

10. M aigua

1. tt 82 graneta esclafada

52 galas se fara desminuir

à la mitt, se cola y després
 se prenen

3. M aigua clara ab

82 campetro las 3. M toxin: à 1. M.

se colará y si potara

42 Viduol cipre se remena be y

se barreja ab las 5. M. de dalt

1. M 42 midó: se espereix.

Color de Raba. molt bo. 70. 10

30. M. aigua

2#62 brasil ha de disminuir

à 12. M. se colará y posa

3#2 alim civitates:

1.#62 salsovano

2#82 midó, espesir.

Nota. Aqueix color se portarà
rà al prat à rentar, y se picarà
bé q. com mes se pica mes heur més
es.

Colar de Ros. 71.
 Negre fals. 71.

18. M. aigua
 6. M. vinagre natural
 4. M. Campetxo
 4. M. galas esclafadas desmi-
 nuirà y tornará a cosa de
 10. M. se colará y tirarà
 12 vidriol vent per M.
 Se espenrà.

Color de Rota excelent. 72

1^a operació.

1 lb 6 2 branil }
1 lb 6 2 branil } 2 1/4 lb. aig. tor. 6 lb 1/2

se abocaran á un cosi q^e
si posaran

2 2 alum civitan: p. lb.

2^a Operació. — 2 1/4 lb. aig: tor. 6 lb 1/2

se posará ab altre cosi y —

2 2 alum civitan: p. lb.

se juntará lo such dels dos cosis y se
fará fondrer lo alum al foch, se
deixará refredar, y se esperará

2 1/2 mido. lb. y luego q^e aura bu =

Mit se tirarà lo color en los

2 cosis, y si tirarà la compo =

sició, so es, comú de una picxeta
per tota la quantitat poch m^o menos.

Notas. del Rosa.

Los brasils estarán en xemull
del dia antes.

Se escumará cuidadosam.^t qnt bullirá

Composició.

1^{tt} 2 aiguafort inglés } será al pun
3 2 estany ~ inglés }

Lo aiguafort com mes blanch es
millor
La composició com mes bella es millor.

Bexmellét Rosa. 73.

3^{tt} 2 brasil. } 24^{tt} aig: torná á 10.^{tt}
2^{tt} 2 branilet. }
se tornan á posar á la caldera
son á 20.^{tt} 24.^{tt} aig: torná á 10.^{tt}

Cada vegada q^e se traurá lo such se tirará
en un cossi preving^t y si po: 2 2 p: ^{tt} alum
de civitá: y se xemena bé &.

Oliva font: per bulli: a Salda.

Es lo bearnell corrent: sols q. ha
de ser ben acampetxat. aquen
es lo Oliva regular.

Si vol mes obicir 17. m Campetxo
1. m. Confit.

Si vol mes per qh ab such de brasil

Nota. Per bullir dits colors se pondra
xan 3 m 2 galda per pesa

Bulida de 16 pe: si posara
12 m 2 casanella - 6 m 2 sumach

Se adexteis q. p. lo regular lo negre
no pufa fins q. bull la caldera: de
manera q. se han de fer bullir
las pesas una hora barrant.

Modo de fer fondos Grochs, ab colors.

Penbras las pesas bullidas ab los co-
lores ja blancas, y si porará lo fondo
del Benmell coxrent. N^o 7. pero dit
color será fet ab such de brasil ben
embrasilat. — Se portan ls ped^{as}

Prat se netesjan del txempatze.

3^{tes} Galda per pera. se farà bu-
llir 3. horas. setreu la galda y
se pasan las per^{as} per dit bany
sens bullir solam^t calent.

se observará q^d al cap de 6. ù 8. toms
ja queda lo color perfet. Y si se vol
mes pufat donaxli 2 toms mes.

Setrauhen de la caldera sels do-
nan 4. ù 6. picadas y se emenen.

Notas del referit color. 76.

Si dit color fet del mateix modo q se ha dit, se vol q. sia color de Sinjol se farà com se segueix.

Se pasarán las pesas per la caldera ab lo dit bany y si portaran 32 gransa p. pesa: ben calent ell manifestará lo color. Y en estar lo color q. apar be se traurán.

N. En mateix color primerament dalt notat, fet ab los materials del bearnell obscur, solament ben enbrasilat, y bullit, y pasat per lo bany, ab gransa, del modo com dalt, traurás un color de canyella, tirant à carmelita: y si lo vols m. obscur —

Si pasaras per 18. M color

16. such brasil

2 such xobell. ab los

materials corresponents al ben-
mell obscur N^o 44.

Bullidas las peras del mateix
modo q. lo color groch ixixa car-
melita pexfet.

Nota. Si vols fer color de Car-
melita pexfet, pendras las mateixas
peras de Oliva, bullidas ab la galda,
e immediatamt. las pasaras per
la gransa com se ha dit, y quedara
un color de carmelita pexfet.

Groch de Anxota. 77.

Leixiu verge y en falta de ell

℥. ℥. ½ aigua.

℥. ℥. ½ Ueixiu de blau focht y dexa-
tarás

22 anxota q. sia ben desfeta ab
aigua se baxrefará y si posará

℥. ℥. goma p. ℥. se posará al foch
y en refria la goma es fet.

Proch de Anxota. 78.

La anxota estará continuam^t. ab
humitat de Uexiu de saboner perq.
no toxnia com serraduras.

12 anxota } donará 3. ñ 4. bulls se
1/2 M. Uexiu } dexava refredar, se pará
ra per cedas y si afequirá
1/2 M. aigua hahont se tindran des-
fetas 22. midó. y se espevirá.
Cum. a 1/2 mido p. M. ne re barrant.

Nota. Regularm^t. se faran

82 anxota
12. M. color. a 1/2 M. Uexiu de saboner
per 2: y lo demes aigua
Midó solam^t. 12 1/2 per M. ~

Groch Fort per treballarlo per-
filat, molt bo: y pot fexse de topo.

79.

Prendras una porció de ferro no-
bellat lo posaras en un cosí foradát
hont hi aurá una aixeta, hi posarás
vas vinagre ben fort, fins q. cubres:
quia lo ferro el q. se mesurarà y p:
III. hi posarás $\frac{1}{2}$ oxpiment pasat p:
ternis y per tota la quantitt de vinag.
22 vendet picat, y un poch de safró
torrat. — Pero dits materials
antes de posarlos al cosí se despataran
ab vinagre ben deipatat. se tirará
en lo cosí, hont serà lo ferro, y ho-
deixaras estar p. espai de 8. dias.

Passats estos 8. dias, ho anirás
trehent per la anseta, y tornarás
à tirar dintre lo cosí; això se farà
cada dia per espai de 3. setmanas.
y encaraq. sia mes millox.

Passat dit temps podras esperix lo
such te acomodia à 32 midó p. M.

Nota.

La quantitat de vinagre que
posarás à preparar seran de
18. à 20. M. alxemt. serian po:
cas las quantitats dels materials
defexits.

Mastech p: menj. lo Bexmell.

3. M such de Nimona.

$\frac{1}{2}$ M oli de vidxiol

92 goma per M. se posa al foch se
xemenen bé y se fa fond. la goma
qnt se aura de treballar si hi falta
goma se ni afegirà tornant al fh.

Per treballar lo mastech

Vn bach ab pell xosa y sagó dintre y
altre contravach ab pell y paño per
treballar.

Aqueix mastech se posa entant
blancas las peras sobre lo bexmell q. se
vulguia menjar, xentant ben xentat
ans de posax sobre coloxs. ~

Remenjat ~ M oli de vidxiol

2 M. such Nimona

32 potais

52 goma per totus.

Pastas per tapar las floxs per pa-
sar las peras p. l. tina à fondos blaus.

6. \mathbb{M} aigua

6. 2 mantega

3. \mathbb{M} 2 goma

1 2 alim

3 2 vidxiol cipre

1 2 1/2 cera blanca tot junt à la cal-

dera y al foch se fa bullir xe-

menanto be, fins q. tot sia ben

desfet, despt. se pasara per cedars

y si tira quix blanch ben fi fins

q. compendras q. esta be: y queda fet.

Nota. Aquesta pasta se fa

per tapar las floxs y per pasar las peras

per la tina de fons blaus.

Pastas per dexar blanchs en las
fullas y floxs de blau. 83.

Prendrás las M^{s} aigua segons lo co-
lor q. voldrás fer y p. cad: M hi posarás
1. quarta de 2 midó d'heret aig. fred.
6. 2 goma per M . ben molta
 $\frac{1}{2}$ 2 trementina p. M .
1. quart seu p. M . ho deixaras bullir
mitx quart, ho treuras del foc y pò
8 2 terra de pipas ó galba dexatada
ab aigua posanto espés per tre-
ballar. Y en cas sia masa clar
hi afegiras aigua de midó ben
espés.

Nota. Aqueix Martech se posa
antes del blau; y en ser sech si posa
lo blau sobre. —

Blanquejar las peras ab 3. dias
encara q. sia en ivern, traure la gransa.

84

Se potaran las peras à la caldera
ab l'aigua q. correspon y si tirara p.
pera—

1. quartá de sagó

1 1/2 such de Mimona

1 2 tripol ben picat. se anirà tom:

besant fins à ser ben calent

q. no si pugua sufrir la ma.

Se trenhen, se pican, se potan al
prat y ab 3. dias son blancas.

Nota.

Aixó se fá despres de aver donat
quatre picadas de la gransa, à las
peras.

Recepta p. Blau y Bh per
una tina regular. 85.

13. μ z Indi floxet ben molt
8. μ z antimoni
7. μ z baxrella
6. μ z arsenichs blus y grochs junt
se farà bullir ab bastanta ai-
gua y enara previnçuda la
tina ab.

2. @ Vidriol vent y qnt sera for si pōⁿ:
13 μ z Indi dalt nota^d y si tira la cal-
derada dalt dita, qnt tot avissó:
será dins la tina se ha de pale-
jar un quart y des. si tixará

2. @ Cals q. sia bona, y al cap de dos
horas q. la cals sera dins se tomara
á palejar de qui-á-tant q. lo bany
se tomia bent, y des. se continua á
palejarla de 2 en 2 horas p. un dia de
sequida.

Mastech: per blau y blanch. 86.

l. M. aigua

7. 2 goma barb^{ca} picada se fara fondre, se colará, y si tirará

1. 2 seu

1. 2 mantega

1. 2 Vidriol cipre picat

1. 2 aiguarra - se torna al foc

se li fa arencar lo bull, se trau,
y si tira un poch de terra galba
ben fina se xemena be y q^{da} fet.

Preparació del Blau d. Perfil.

En primer lloch se preparen 3. tinas. cada una ab son bañ correspⁿ. com se segueix

Bañ **I** Posaras aigua a la tina fins a faltar 2 pams a ser plena, hi tiraras tan vidriol vext com boldrà obeix l'aigua; y qnt sera incorporat dit vidriol ab la aigua hi tiraras 1/2 tantra de bota ben picat, y se remenarà be 2 ù 3 vegadas el dia: 3 ù 4 dias de seguida y quedará preparada la primera tina.

Se advertex q. tant qnt son mes bells ditts bañs es milló

2. Se fa bullir ab una caldera.

Bañ.

32 potans. p. AA.

22 cals p. AA.

1/2 2 baxrella. p. AA.

Se treu lo clar de dit bany y se tira a la tina. això se va continuant fins q. hi ha bastant llexiu en dita tina: Est llexiu ha de ser com si fos de Blau fort.

3^a. Bañs.

46

Consisteix ab aigua clara y oli de vi-
niol com si aquesen de passar telas per
dit bany.

Nota. En lo 1^r bany se pasan las pes-
fins qu'es compren q. estan ben empapa-
das de ell.

2ⁿ Bany. sols han de estar las pesas din-
tre 5. ù 6. minuts.

3^r Bany. se aspeca lo fanal y qnt
se veu q. lo camp ja es blanch, se
treuen y se tiran prompte à l'aigua.

Dits Bañs, se han de anar refent
à proporció, de las pessas que
si pasaran, y se poden guardar.

Blau de Perfil. 88.

1. Maigua

146 2 vidriol romá ó capaxrós

8 2 tartra de bota picat y passat

4 2 cristall tartaro picat

6 2 goma barbanesca picada, tot junt

se posará dintre un calderó, ho posa-

ras al foch, y qnt la goma será ben

fosa, ho treurás y pararas per cedás y

5 2 indi picat y parat, ho posaras

junt al foch, y li deixaras arrencar lo

bull. ho treurás del foch, y en ser fret hi

tiraras

6 2 vidriol vent ben remenát, y despues

tot lo color se va molent á la pedra

tant qnt se pugia, y en ser ben

molt se podrá pintar.

47

Segon Blau. 89.

Se compon del mateix Blau 1^a sola:
m^{te} q. se ha de mesclar aigua del 1^a
bany engomada a 6. u^l 2^a goma p. 111.
o sino pondras aigua engomada ab
un poch de vidriol vent q^e sia ben di-
solt y un poch de dit blau, y per conei-
xer si esta be lo 2ⁿ mixarás la pera
per detxás lo pintat contra claró, y
si veus los dos blaus ben distingits
quedaxa bé; y sino estan ben distins
hi afeqiras mes aigua engomada
del vidriol vent.

Y perque dit 2ⁿ hisquia be y clar, q^{nt}
lo pintarás lo picarás be ab la massa
q. de est modo ixira mes assegurát.

Nota. Se ha de advertir q^e antes de
pintar lo 2ⁿ sia ben sech lo 1^a. Y aixi-
mateix los 2. antes de pasaxlos p. l. bany.

Recor blan

Proch de perfil. q. se pasa junt
ab los blaus per las tinas. 90.

Prendras las **III** aigua segons lo co=
lor q. voldras fer y per cada **III** aigua
22 vidriol vent p. **III**
82 goma per **III**. ho faras bullir
ho colaras, y en ser fret
se pot pintar.

Nota. Se ha de colar en un colador de tela fina y se ha de guardar en un frasco de vidrio.

48

Groch fals. per treballarlo perfilat

1^{ra} Daxrella picada, á un costi
6^{ta} aigua estará 3 ú 4 semma-
nas, pasat est temps pendras
3^{ta} de dita aigua y la posaras en
un calderó ab—

6 2 galas finas

1^{ra} graneta

1^{ra} busaina

1^{ra} ancorca y se farà bullir un
quart, desp. se colará y qñt se-
rà fret se tornará al foch ab

1 2 alum p. m

un poch de safrá picat y se emmido^a.

3 2 p. m.

se ha de probar.

Bexa de Perfil. se ha de probar

16 ~~III~~ aigua

1 ~~II~~ 2 ~~II~~ Brasil

10 ~~II~~ Campesso

4 ~~II~~ Cals viva tot junt bullira fins
q. aurá desminuit de 3 parts una

se cola y se torna al foch ab-

1 ~~II~~ granera bullira una hora, se

colará y per ~~III~~ si potara

mitx quart verdet picat.

3 ~~II~~ mido p. ~~III~~

Lengomat

7 ~~II~~ goma p. ~~III~~.

Color de Oliva. se ha de probar.

Se farà coure per espai de 2 horas
 igual porció de galda y fustet y la
 quarta part de potaix: exemple:

177 Galda

177 Fustet

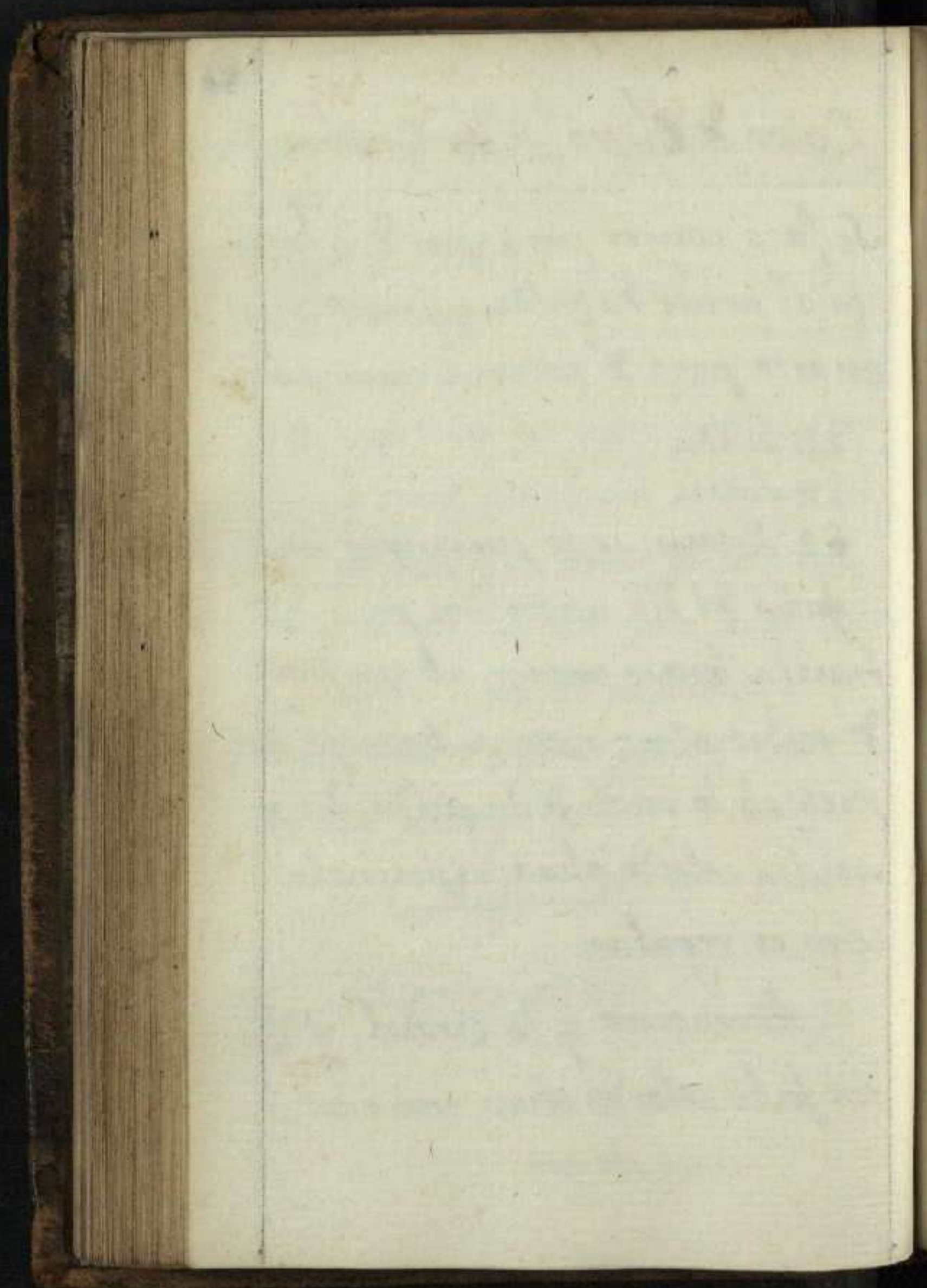
62 Potaix: se te previngut en
 infusió del dia antes un poch de
 brasil, y fent se coure, ab un poch
 de verdet p. un rato, se barreja des-
 pues ab lo such de la galda dit, y
 resulta color de oliva; espesint lo
 com es regular.

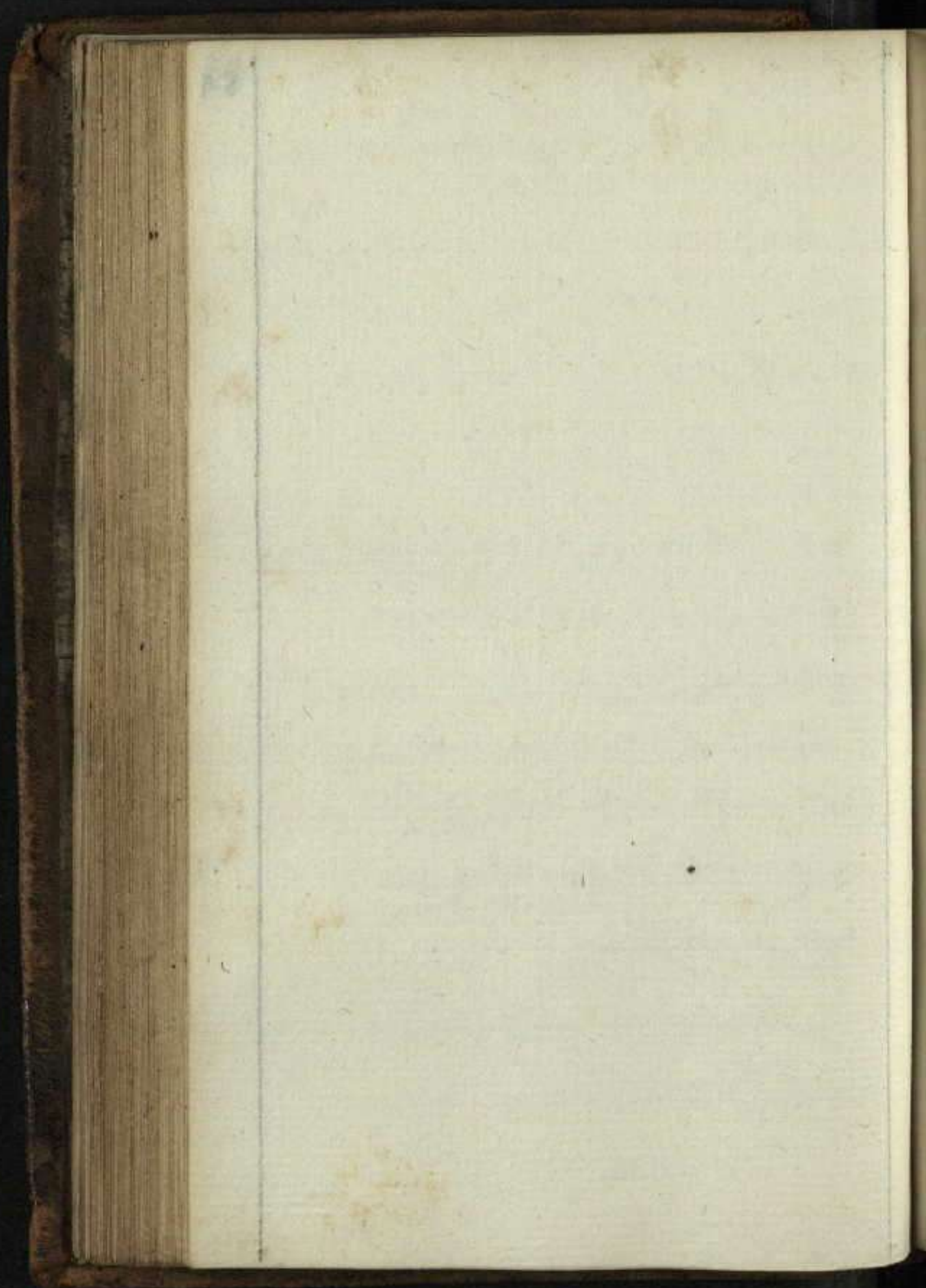
Advertint q. lo Brasil, y Ver-
 det fa lo color de oliva mes clar o
 mes obscur.

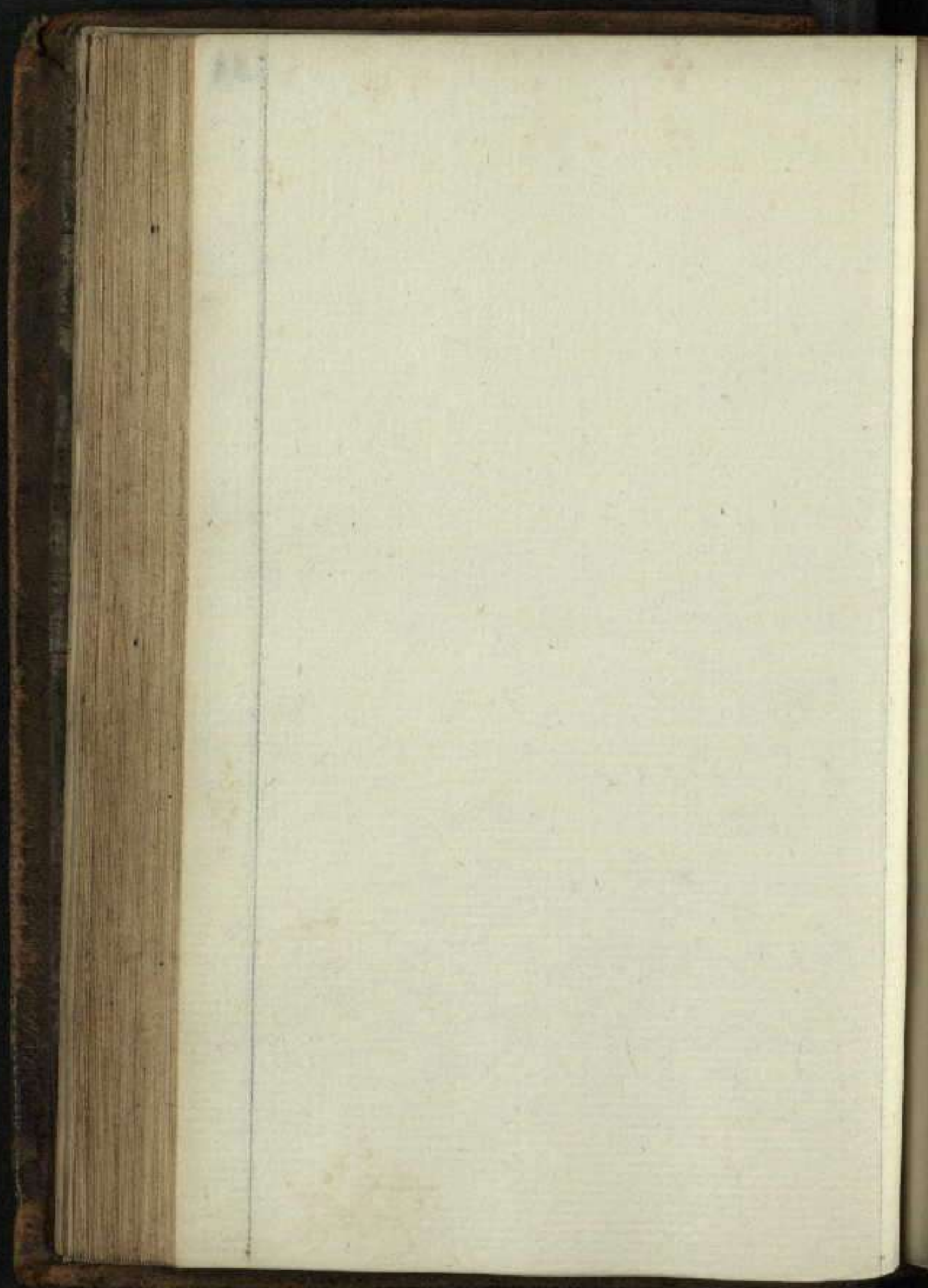
Colem & Oliver, in the presence of

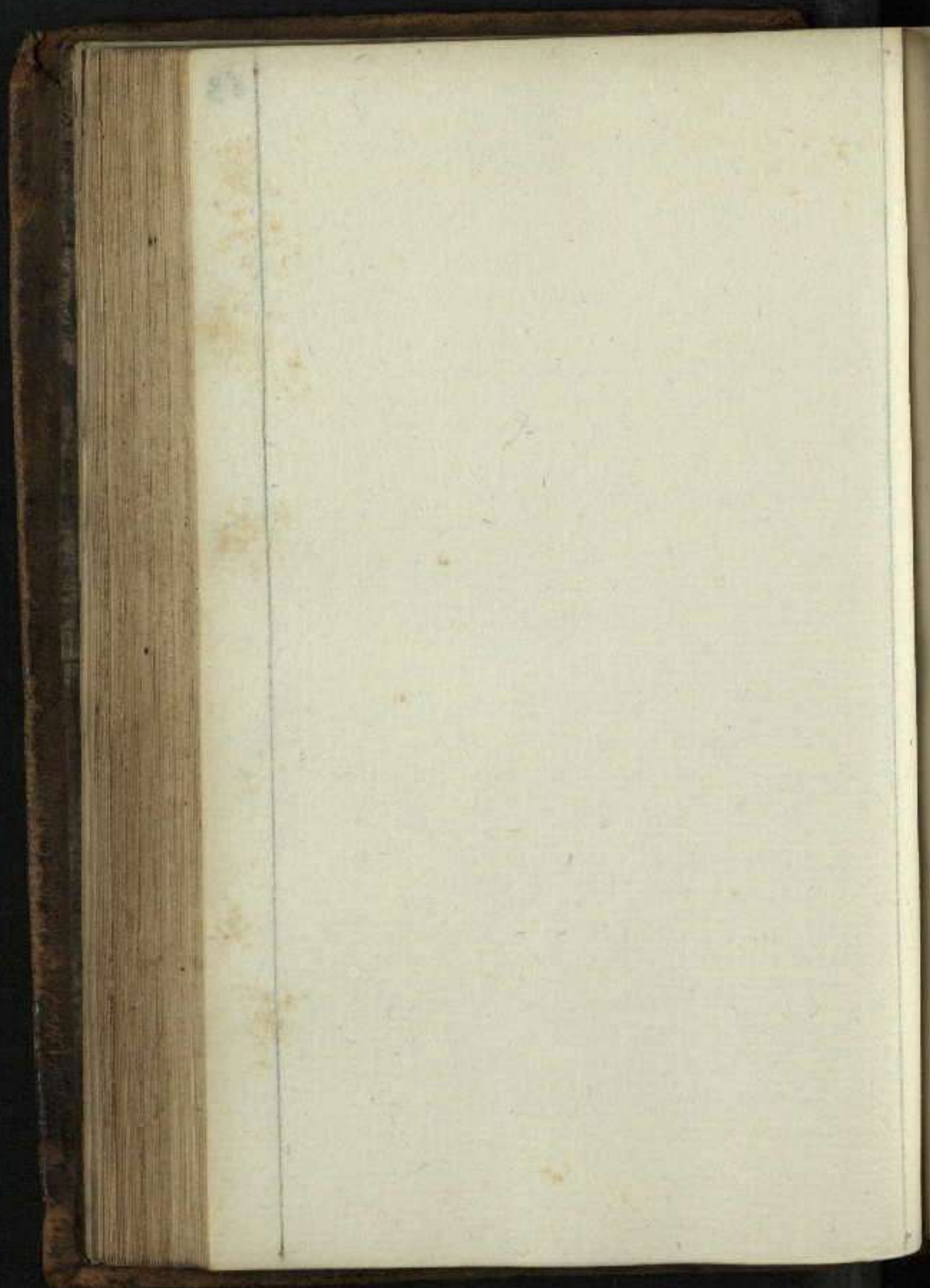
As the court has seen by the report of the
 grand jury that the said Oliver & Colem
 have committed the crime of larceny
 in the sum of \$1000.00 the court
 is satisfied that the same should be
 committed to the custody of the
 sheriff to be kept in the
 jail until such time as the
 court shall order otherwise.

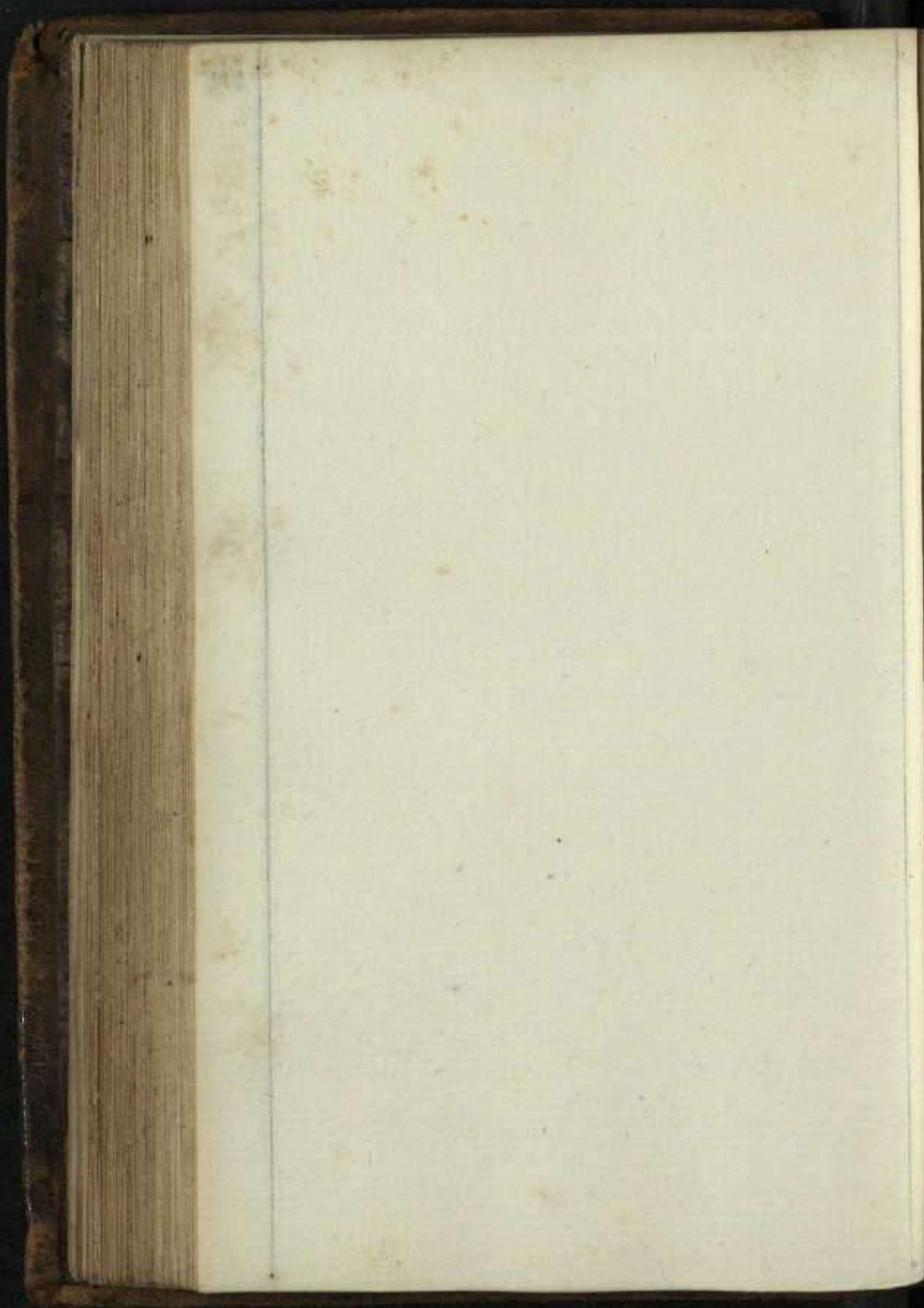
Attest my hand this 10th day of
 December, 1910
 J. H. ...

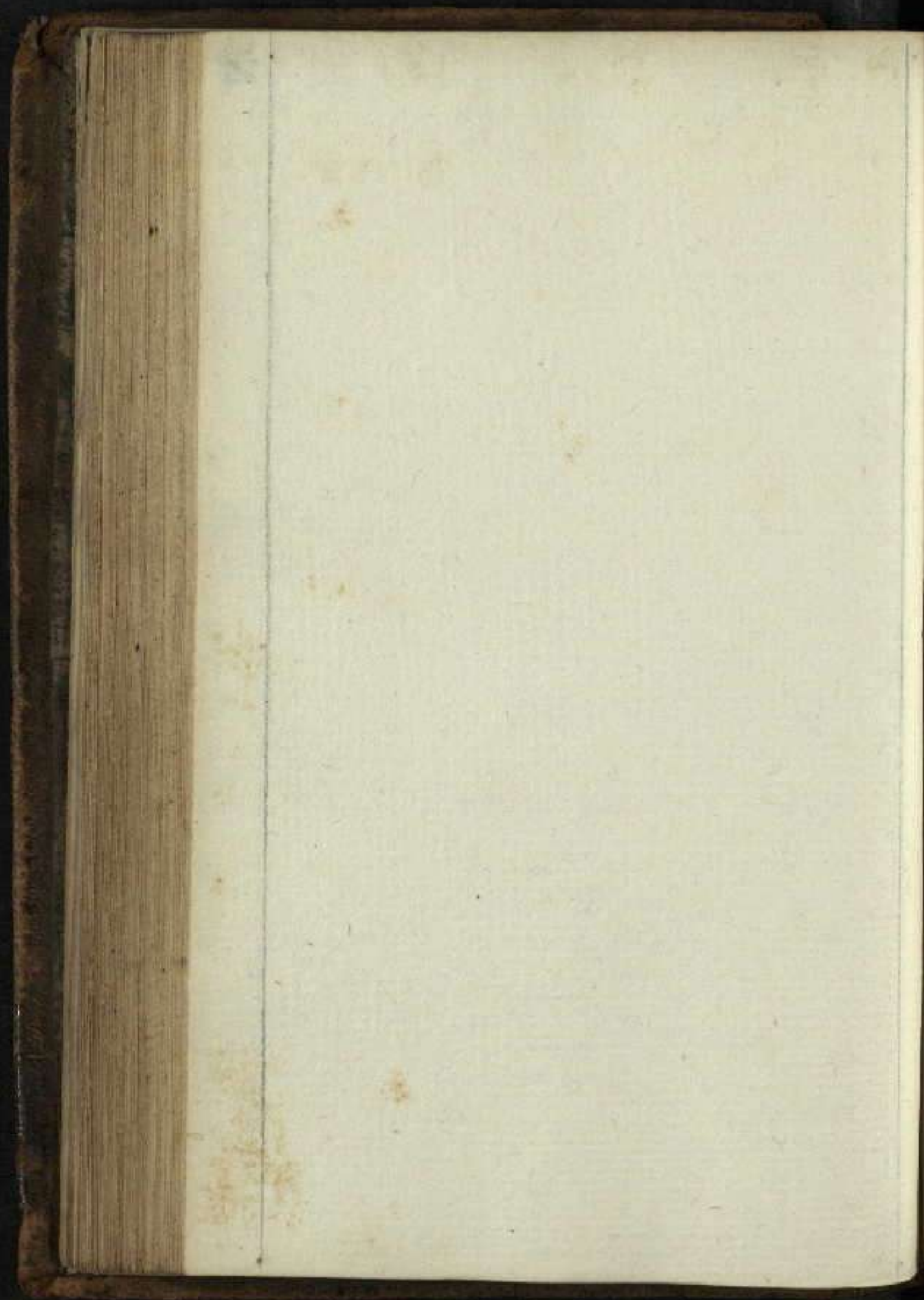


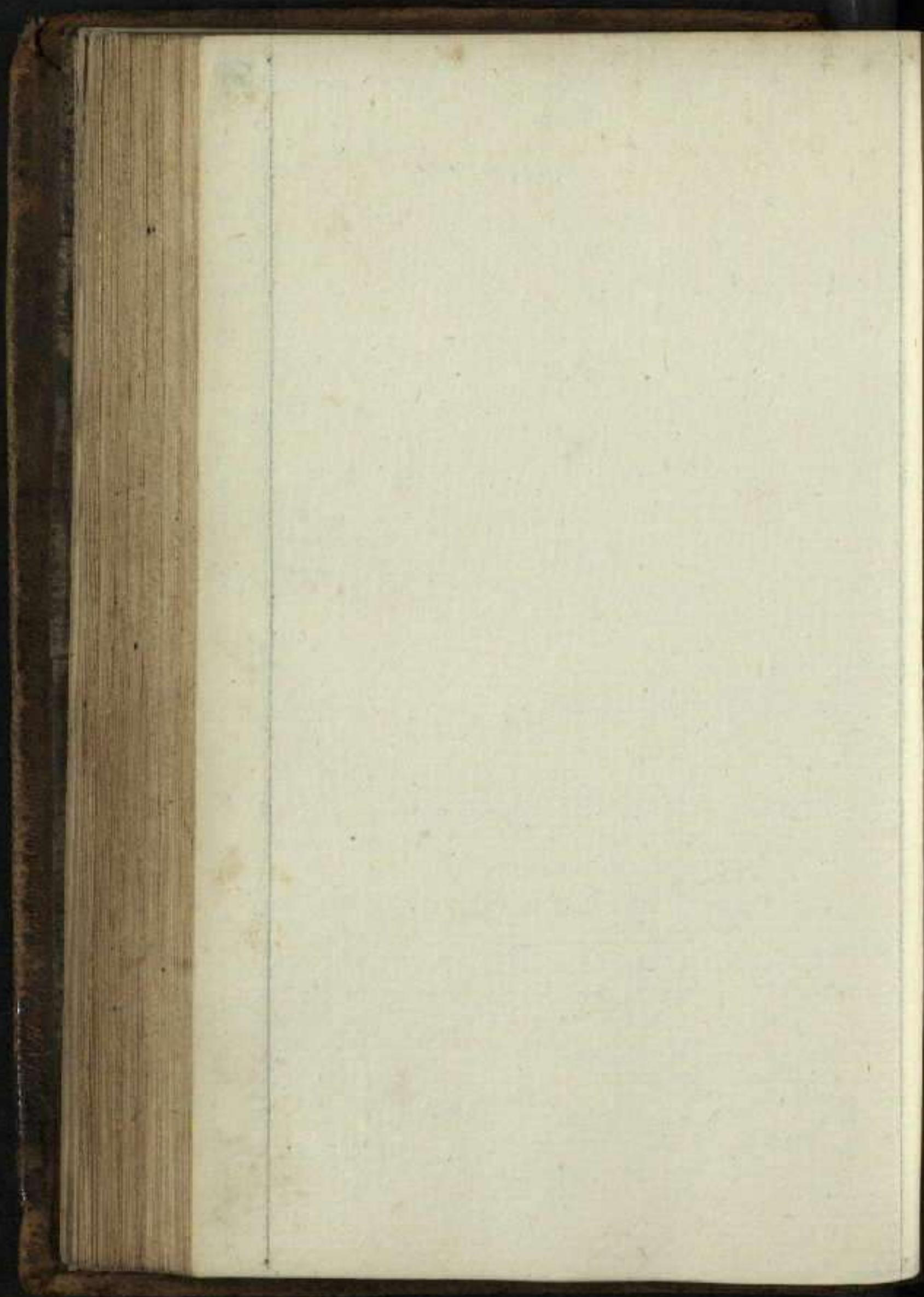


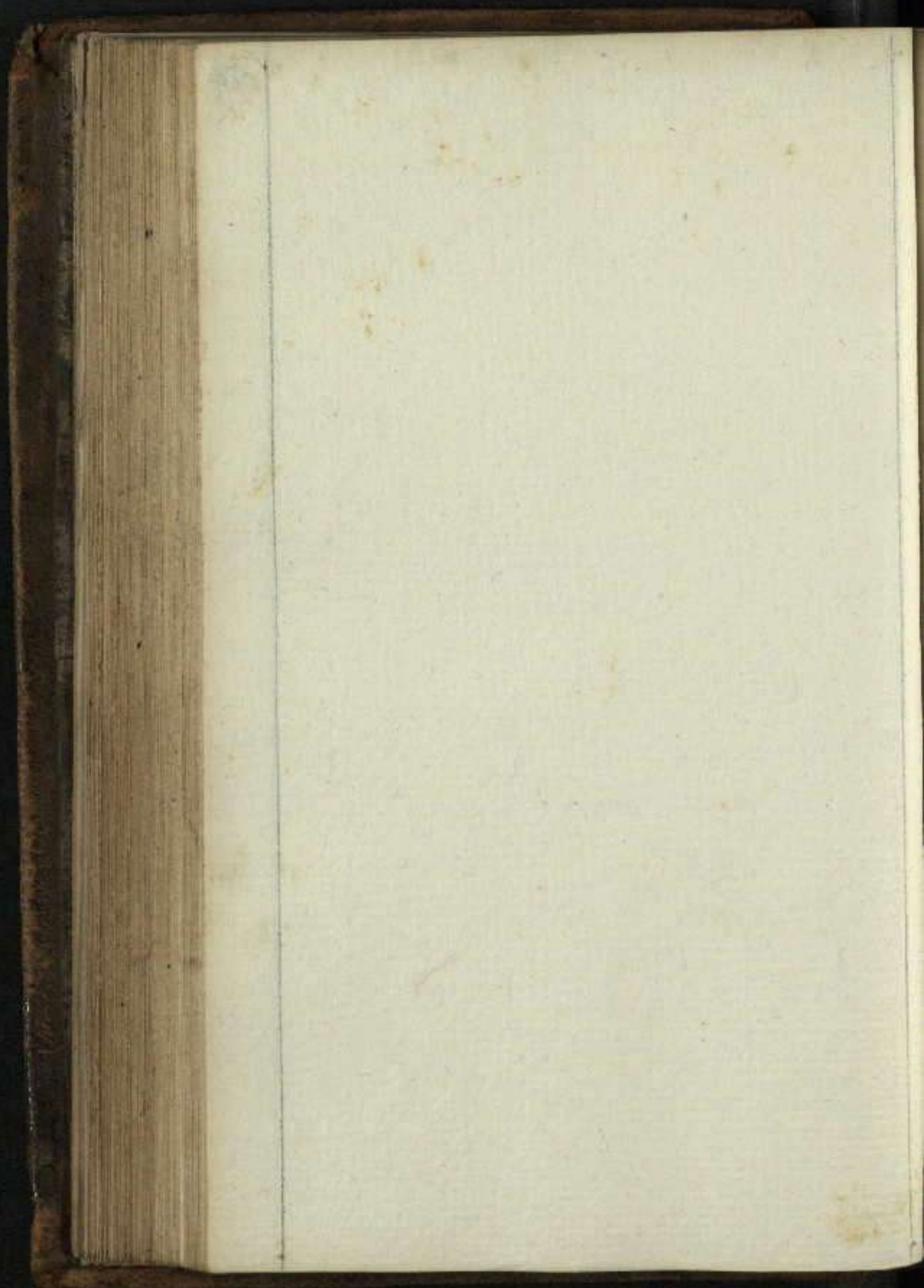


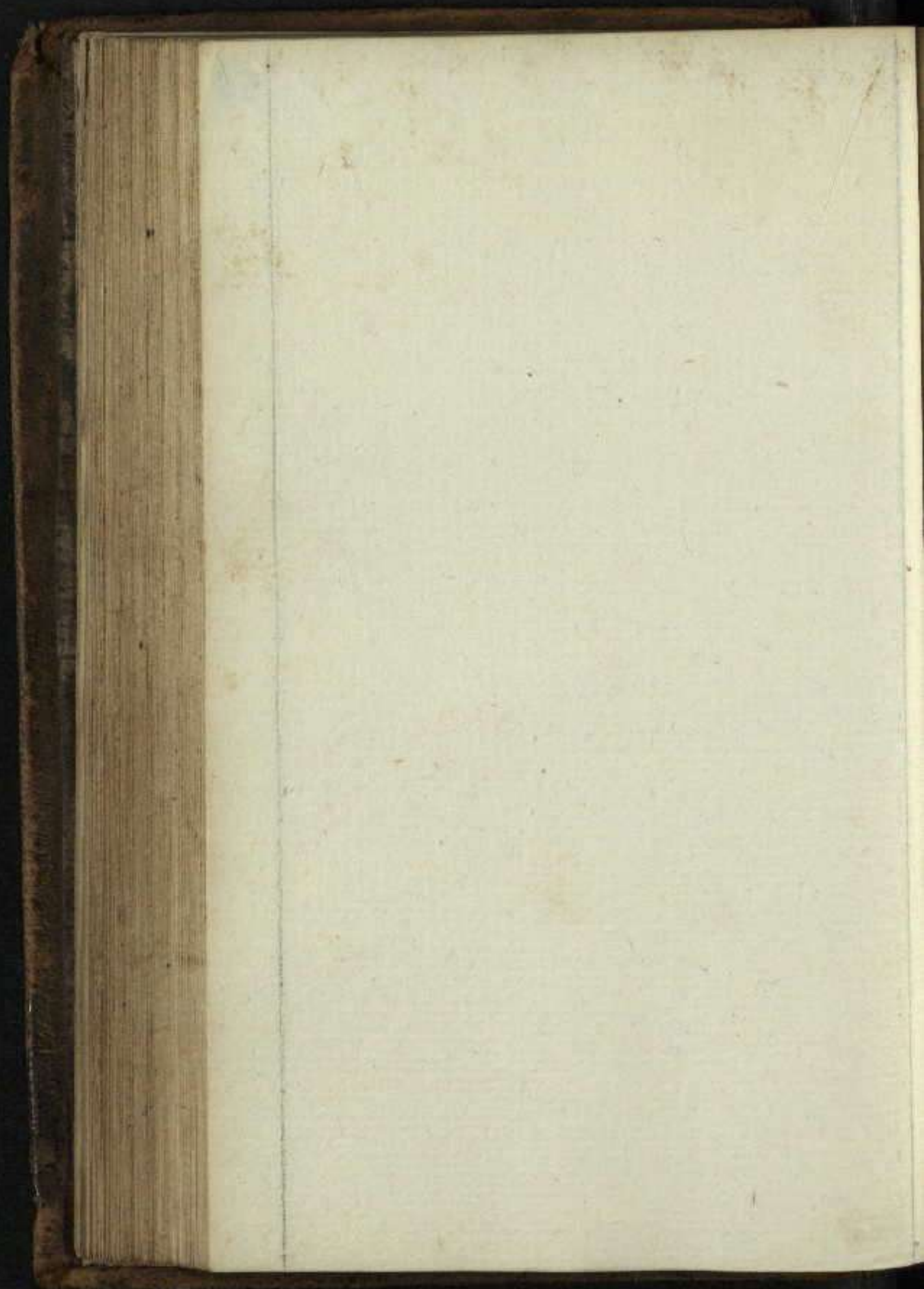


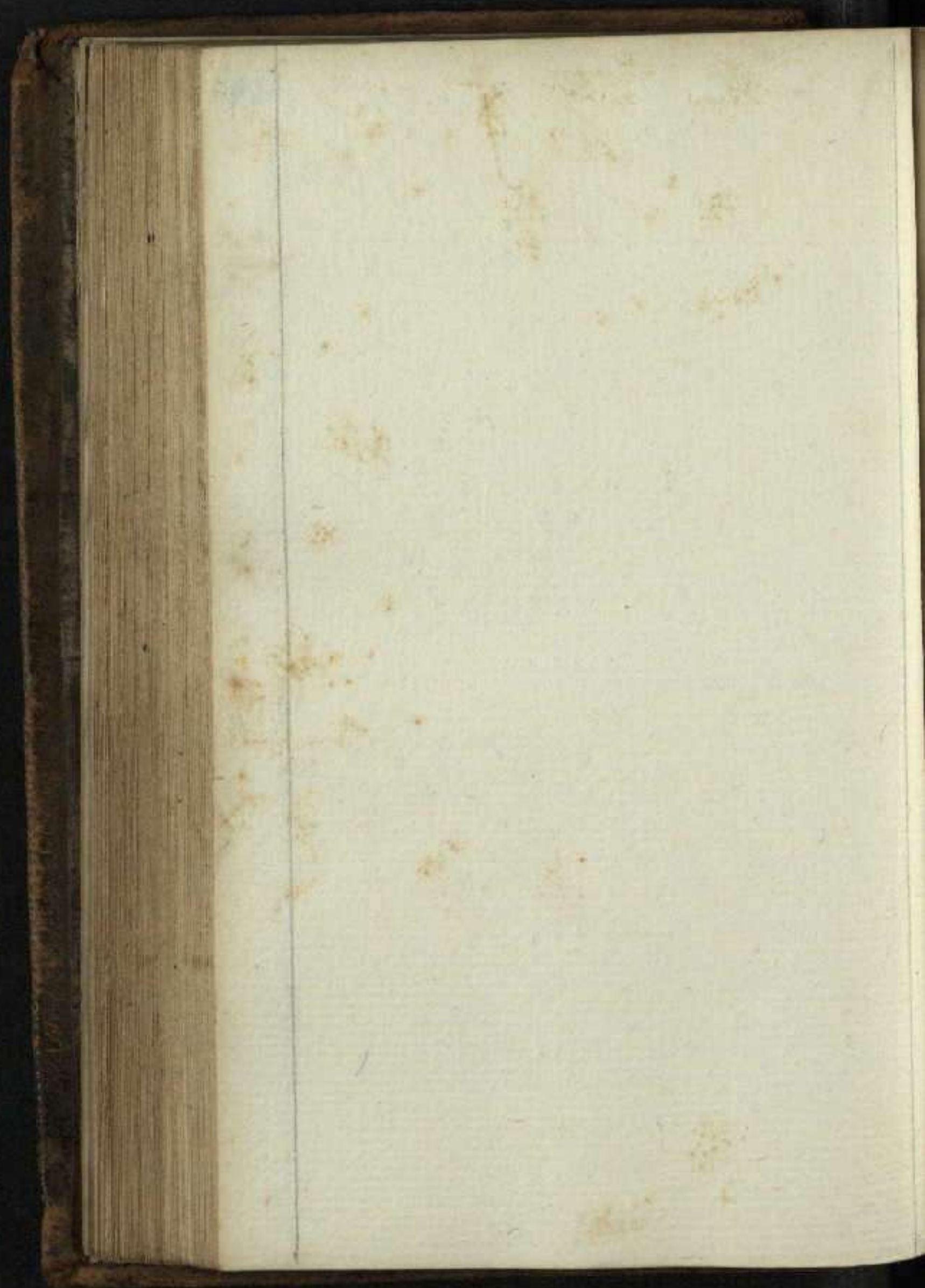


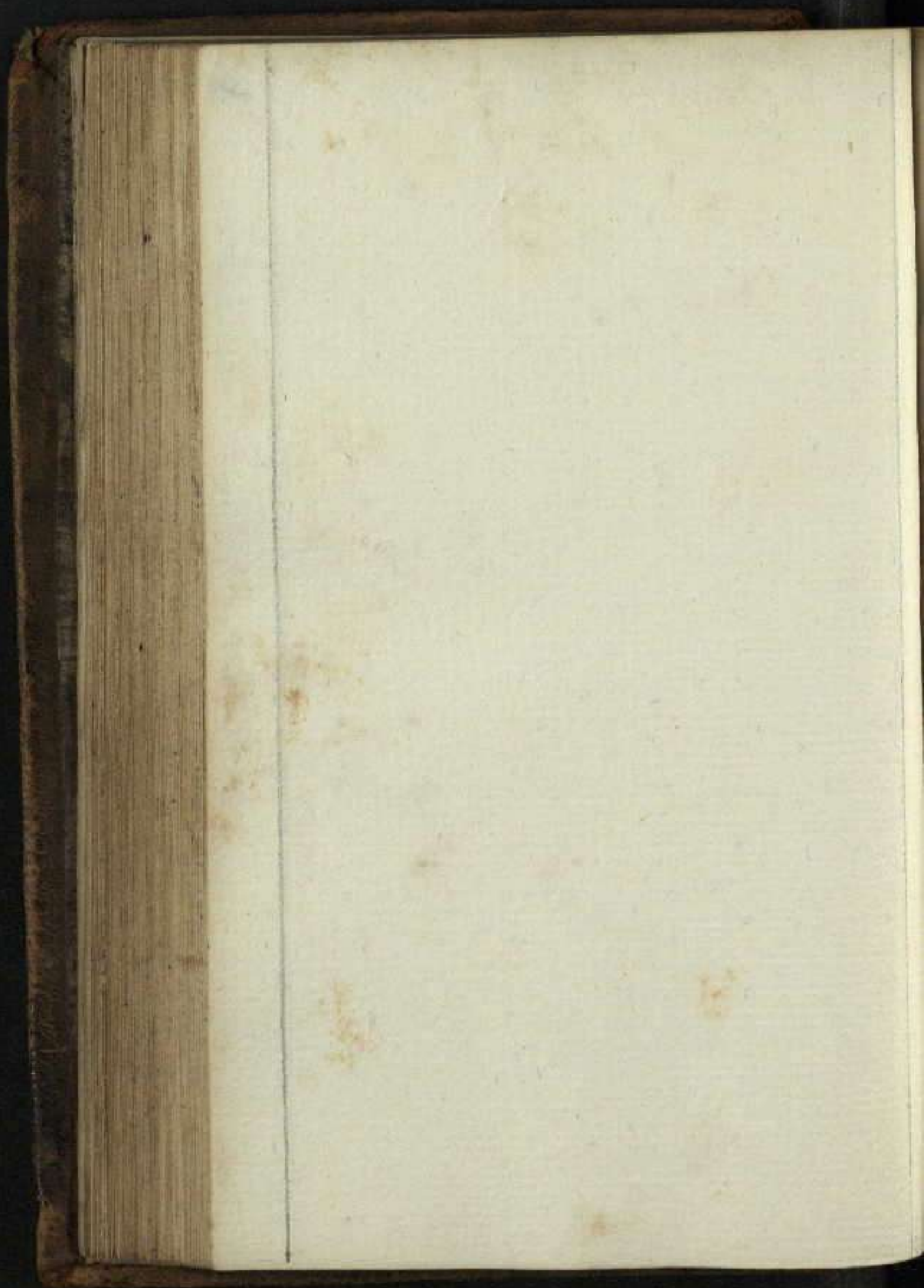


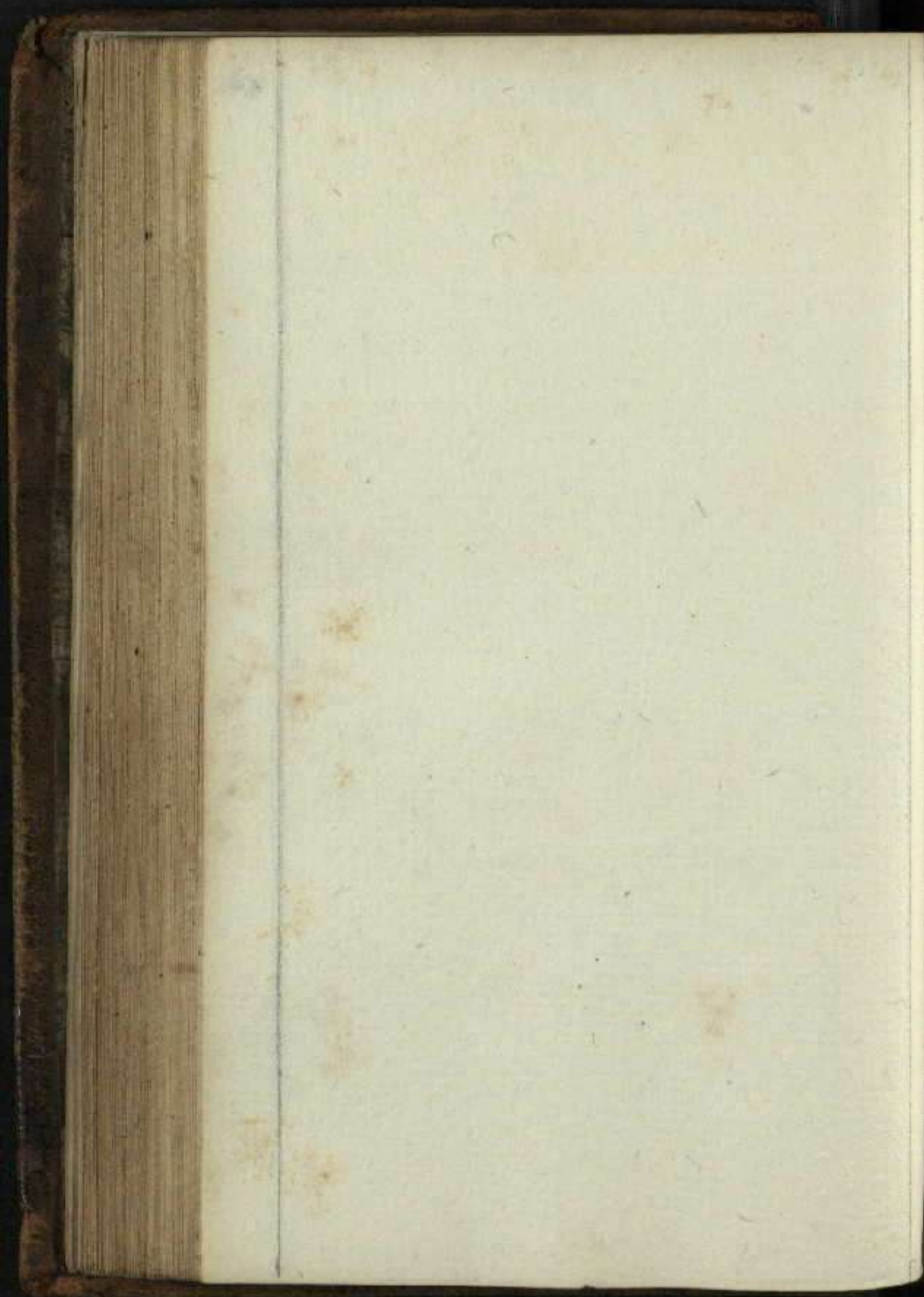


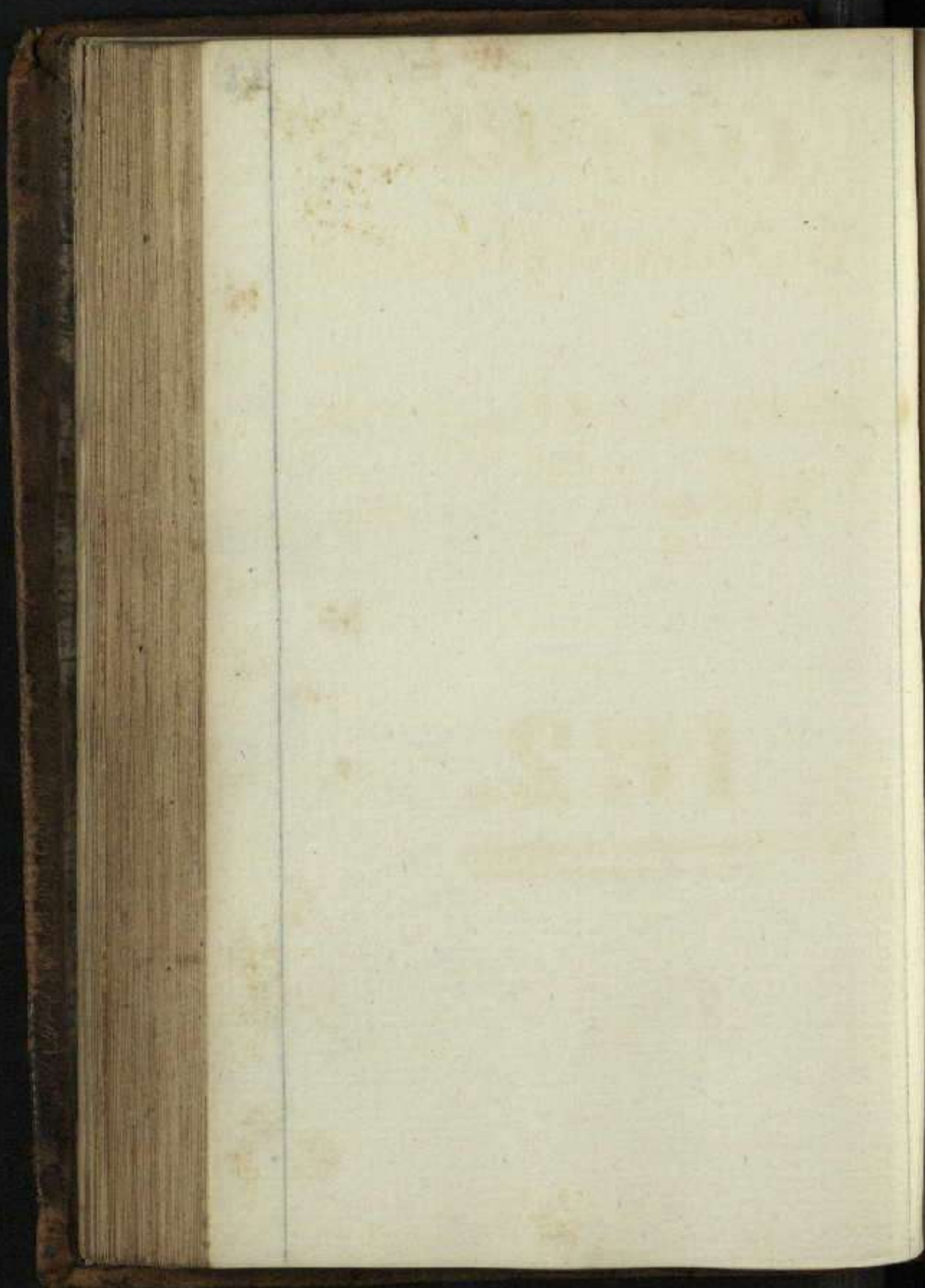












COLORS

de Fran^{co} Castellis.

Copias de la Originals

de Joseph L'Amal.

No. 2.



COLLECTOR

De Jure & Facto

De Jure & Facto

De Jure & Facto

1102

1102

COLORS

de Fran^{co} Castells.

Copiats dels Originals
de Joseph Yguál

Nº 2.



COLORS

de Juan G. Castells.

Copias de los Originales
de Joseph L. Gual

No. 2.



65

Materials q^e han de gastarse
picats.

Edas.	Yndi.	Orpiment.
Casarella.	Solimany.	Tripol.
Axenichs.	Antimoni.	Barrella.
Verdet.	Granera.	Vidriol Cipre.
Cristall-tartaro	Tortxa.	Salarmoniach.
Mexi.		

Materials q. s. gastan sense.

Alim.	Vidriol vert.	Potais.
Salsoturno.	Arsota molla.	Salda
Salprunella.	Cals.	Mido.
Goma.		

La goma pot emplearse sense a ex:
cepció del blau fort.

Materiales de Juan de Gualand

Calas	Yordi	Opisimont
Caramella	Solimany	Tinal
Aracacha	Amurru	Bonella
Yordi	Pancho	Yordi Espin
Chin-fan	Torta	Salamonich

Mexic

Materiales de Juan de Gualand

Alm	Yordi	Yordi
Salamonich	Aracacha	Yordi
Salamonich	Yordi	Yordi

La copia por encriptar a nombre de...

Apuració de Indianas.....	1
Mod: d: par: l. Caldera d. plom.....	2
Apurar Telas.....	3
Passar Pesas p. l'aigua calenta.....	4
Apuració d. Indianis y Telas.....	5
Altxe modo de Apurar telas.....	5
Altxe modo de apurar indianis.....	6
Altxe modo de apurar indianis.....	7
Altxe modo de apurar indianis.....	8
Mo: d: par: la tina p. Blau y Blam:.....	9
Pastas p. Blau y Blanch.....	10
Altres pastas millors.....	11
Tinta per escriure.....	12
Altxe tinta.....	13
Tinta superiox.....	14
Mo: d: esperir los colors enmidon.....	15
Mo: d: esper: los colors en gomats.....	16
Mo: d: novell: lo fer: p: confit: ving.....	17
Mo: d: novellar lo vinagre.....	18



Negre	19
1 ^r . Encarnat del sueco	20
Mod: d: acoloxir 1 ^r . ent.	21
1 ^r . Ent. p. mocad: fon: fins	22
1 ^r . Ent. Obscir	23
1 ^r . Ent. Obscir ale	24
2 ⁿ . Ent. p bull: jun: ab lo <u>1^r</u>	25
Variacions de dit 2 ⁿ	26
Tres Ent. p: bull: juns <u>1^r. Ent.</u>	27
Segon Ent. de tres	28
Tercer Ent. de tres	29
Alt: 3. Ent. p. bull. juns: <u>1^r. Ent.</u>	30
Segon Ent. de tres	31
Tercer Ent. de tres	32
Viola engomát	33
Dos Violas p: bull: jun: <u>1^r. Viola</u>	34
Segon Viola	35
Viola bexmellós p: llistas	36
Café	37
Café p. mocad: fon: fins	38

Eroch fort	38
Nanquins	40
Nanquins alt ^s	41
Nanquins clars	42
Nanquins bexmellos ^s	43
Nanquins bexmell ^s alt ^s	44
Nanquins bexm ^s diferent	45
Blau fals engomat	46
Blau fals enmidonat	47
Blau fals de Cel	48
Blau de mentí	49
Bert de Max	50
Cendra	51
Aroma	52
Raba	53
Viola fals	54
Neore fals Excelent	55
<small>Neor. fals mole. fort.</small>	55
Pastas p: lo blau fort.	56
Pastas p: lo Ent ^s	57
Elexiu p: lo blau fort	58

Blau fort.....	59
Segon blau fort.....	60
Mescla de N ^s mateix p. S ^h y bents.....	61
Exoch de Salda.....	62
Bent de Salda.....	63
Exoch d. Salda y Graneta.....	64
Bent de Salda y Graneta.....	65
Bent fort.....	66
Bent q. reg ^{mt} se extil: y. mod: d: f. bent fr.....	67
Mo: d: xentr: ls: ped: d. blau fort.....	68
Mo: d: xen: ls: ped: d. c: falsos.....	69
Mo: d: enmidonar las ped.....	70
Oliva.....	71
Segon Oliva.....	72
Taronja.....	73
Carmelita.....	74
Segon Carmelita.....	75
Negre p: dits Oliva taronja &.....	76
Modo de bullir dits oliva & &.....	77
Mo: d: tenir ped: p. lo ban d. galda.....	78

Bany de Aroma.....	79
Bany d: Nanquins.....	80
Bany Cendras.....	81
Bany's Olivas.....	82
Bany's Bexts.....	83
Bany's Bexts botella.....	84
Bany Carmelita.....	85
Bany Rosa.....	86
Bany Blau.....	87
Endomascat 2 Grochs.....	88
Endomascat dos Grochs.....	89
Endomascat dos Grochs.....	90
Endomascat dos Bexts.....	91
Endomascat Ent y Groch.....	92
Endomascat 2 End fortis.....	93
Endomascat Ent y Rosa o Safrani.....	94
Altre mo: d: bull: Oliva.....	95
Altre mo: d: bull: Oliva dif.....	96
Nota de bullir las pesas.....	97
<u>Añadits de aquí en avant varias recep^{tes}</u>	

1^a Encarnat = Altre 1^a Ent

2^a Encant = 3^a Encant.

2^a Et altre = 2^a Excelent.

2^a p. b. ab 1^a = 2^a p. b. un cop.

2^a per dos. = 2^a colorit gald.

Sila = Altre Vio: Sila.

Bext Esmeräl: = Oliva fals.

Cendxa bullir = Rosa p. b. cotxo = ^{nilla}

Rosa = Taxonja.

Remensät . . . = Pantar p. b. y bh

Apuració & Yndianas.

69

Nº 1:

En una Caldera de cabuda 50. pesas
si tirará 4 u 2 Cals p: pesa dexantla
primerament en un cubell peaque
no hi afe ninguna pedra.

Si se pot tenir la Empesa en rem^{ll}
uns qñts dias antes, será molt millor,
y antes de entrar las pesas á la calde:
za sels donarán 2 picadas, y se en=
tran en doble qñt la caldera bullirà,
anant tombesant sempre, y picant:
las molt be, procurant q. lo bañ las
cobresquia continuament, tenint cui:
dado q. no paria lo bull, y de est mo:
do se pasaran 6 hoxas, despues se em=
barrarán y se tirarán immediatament

à l'aigua se picaràn fins à que-
dar ben netas; si se poden entendre
al praxat 7. ù. 8. dias sera molt bó,
pero alomenor hi estaràn 3. dias,
despres sels donaràn unes 3 ù 4.
picadas, se pasaran p: l'aigua ca-
lenta cosa de una hora, despres
se picaràn, y se pasaran per lo-
oli de vidriol, despres se picaràn y
se pasaran p: l'aigua calenta, y
quedan lletas.

Esta apuració de Indianas es la
mes barata y bona.

Posant 2 utz potaix per pesa, y
2 utz cals — també es
bona apuració millor que la so-
breditada.

Modo de parair la caldera de plom
per l'oli de vidxiol p. pas? pesas.

2:

l. III. Oli vi. pesa regularmt. 4 l. II.
 l. portadora d'aigua pes net. . . . 5 l. II.

Per cada portadora d'aigua qe
 se tirarà a la caldera si tirarà
 l. III. d'oli de vidxiol, se prova ab la
 Ueque, y qnt es l'aigua ben salada
 y picanta està punt, desp. si fa
 foch fins qe lo bany es calent, de
 manera qe posanti lo dit se puja
 sufir l'escalfor, se trau lo foch
 deuant solamt. un poch de brases,
 qe sian suficientes p. mantenir lo
 bany del temperamt. se necessita,
 y en entrar al punt referit, se en-
 tran las pesas y se tornejan conti-

nuament sens parar perq. no se
cremian, y parada una hora se em-
barraran, y luego se tiraran a l'ai-
qua y se las donaran 4 ñ 6 picadas,
fins q. sian ben netas, y si se han de
parar mes peras se afegira cosa de
3 2 oli de vidxiol per pera, o lo nece-
sari fins a tenir lo bany al punt
explicat.

Procurant conservar sempre lo dit
bany lo grau de calor necessari, y se
faran tantas calderadas com se ha-
jan menester, guardant sempre las
reglas y advertencias explicadas.

Cada vegada q. se posa oli en la calde-
ra se ha de remenar molt be tot lo ban.
Int lo ban es molt brut se llansa y se
torna a parar la caldera del modo explicat.

Si se vol passar las peras dos vegadas 71

p: l'oli, se pasaran mitja hora cada
vegada, y es mes segur lo blanquej.

La calderada regular ~~es~~ es de Lope:
sas Indiana, o 25 per. platillas, y se
pasan en doble.

Las peras se muntan a fogot, se en-
tran en doble y si se axamplan ab lo
caladors es millor, q. no axampar.

Si se han de pasar pocas peras se
podran entrar sensillas, pero si se
han de pasar moltas, se pasaran
en doble, a fi de q. lo tom, no sia mas:
sa March.

Quant se pasan Indianas per lo
oli pot ser lo bañ un poch mes flach,
y mes calent, q. per las telas.

Apurar Telas 3:

Se premen 100. pes. platillas de a
10 = 4 p^{te} cada una selo donan dos
picadas se muntan a fogot per pa-
santlas per la cals y potaix del m. seg^{ne}
En una caldera capás de poderi pa-
sar 50. peras si potará l'aigua nece-
saria, se fara bullir, y en arrencar
lo bull si tirará

Vn quintar potaix. Vn quintar Cal.
advertint q. la cal se fa fondrer en
un cubell, y se pasa per un cedas per-
que no tingua pedras o de altre
manera se deixa asolar baix, y ab
una cassa se trau la cal, q^e va per
demunt, y q^{nt} los sobredits mate-

rials son à la caldera se xernen =
 nan ab los caladores, y en sex foios
 se entran 50. peras tornesantlas
 sempre per lo espai de 4. horas, ad:
 ventint q. qnt bull la caldera, se
 entran las peras, y paradas ditas
 4 horas se trahen y se les donan 4.
 picadas, y se dexan preparadas per
 tornarlas à pasar del modo referit.

Ab lo mateix ban q. ha quedat
 despres de paradas las peras afegint
 l'aigua necessaria se pasan altres
 50 peras del modo referit.

Se trau lo bany y se torna à po-
 sar de nou del modo dalt explicat,
 y se tornan à pasar las peras del
 mateix modo referit; ab sola la
 diferencia, q. se entran primer las

ultimas 50. pesas q^e han entrat
en lo primer bañ, y las primeras
que han pasat per lo primer bañ
se entran las ultimas en est segon
bañ.

Despues se netefan si pot ser ab ai-
gua corrent sera millor, procurant
sian molt netas, y en estar al punt
se pasan per l'aigua calenta del
modo sequent.

Passar Pesas p: l'aig.^a calenta

4:

Se entran 50. pesas sens axoam:
plar se fan bullir una hora axam:
las tombesant, se trauchen y sels
donan 3. ù 4 picadas.

Despres se pasan per l'oli de vidui:
ol del modo atyas explicat, sels
donan 3. ù 4 picadas y se tornan
à pasar per l'aigua calenta y que-
dan Uertas.

Si las telas q.^e se han de pasar son
mes amples y Maxgas q.^e las pla-
tillas, ò al contrari, si posa la calb
y potaix á proporció de las pesas.

Apuració de Yndian. y Telas.

§:

Si las pesas tienen la apuració ben
cargada de cal y potais com cosa
de Azú de cada material per pesa
no será necesari donarlos ninguna
aigua calenta sino q. se pasaran
2 vegadas per l'oli de vidriol $\frac{1}{2}$ hora
cada vegada, procurant asen estat
esteras alguns dias en lo prat an-
tes de pasaxlas per l'oli, y q. siano
ben limpias del Mexiu, antes de
pasarlas per dit oli, y esta apuració
es molt bona, advertint q. no se
han de pasar per lo Mexiu sino
una sola vegada com esta explicat
en lo N^o 5. y esta apuració es

tant bona per Indianas com per
telas, y si las pesas son de india-
nas es precis pasarlas al Prato
antes de pasarlas per l'oli, y si
son telas no es necesari.

[Faint, mirrored handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

 Altre modo d'apurar telas

Per 50. p. platillas de 10 # 4 p. 2
 7. @ calb. 7 @ potaix.

Separan 6. horas y despues si tira
 3 ttr calb, y 3 ttr potaix per pesa,
 sens Mansar lo bany q. ha quedat,
 y si paran altres 50. per fentlas
 bullir també 6. horas, y si se volen
 pasar mes peras se traen lo clar del
 Uexin, y se Mansa lo solatje de la
 caldera, despues si torna lo Uexin
 y si posan las 3 ttr calb y 3 ttr po:
 tair per pesa, de modo q. no se
 poden fer mes de dos calderadas se=
 guidas sens traure lo solatje

perq. de altre manera se foxada
la caldera y se cremam las telas.

Lo demes fins à quedar Vestas
se farà del mateix modo atras dit
Esta es la millor apuració.

Fent la apuració ab Mexius clar
es de la millor manera pero te mes
gasto.

Qnt lo Mexiu que ha quedat de la
apuració es clar, immediatament
se trau y se guarda à part, y lue-
go se renta la caldera.

Altre modo de apur. Indianas.

6:

Si se te Uexiu del q. queda quant se han apurat telas, se pasan las pesas per dit Uexiu poranti aigua, y un poch de cals cosa de 2 lras per pesa, y que dit Uexiu, sia sense solages, despues se acaban del modo explicat en nº 1.

Altre mo. d'apur. Indianas. 7:

Se farà Uexiu clar, de cals y baxella, se pasan las pesas per dit Uexiu, y lo demes fins à quedar Uexas del modo explicat en nº 1.

 Altre mod: d: apur. Indianas. 8:

Se posa la empesa en xemill
 uns qñts dias, se donan dos picad:
 à las pesas, se pasan per l'aigua
 calenta del modo explicat en n^o
 A sels donan altres dos picadas y
 se extenen al plat 4 ù 6. dias, y
 qñt tenen 5. aigüas calentas à
 lo menor quedan apuradas ab la
 sola aigua y 5 settimaneas de temps.

Quant la pesa plegada à cade:
 na, tirada á l'aigua va à fondo,
 es señal de ser ben apurada.

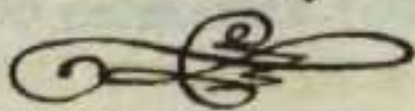
Modo de parar la tina p^a
Indianas Blau y Blanch.

9:
24 lb² Indi flozet, se posan en xemull ab aigua clara y si deixan entrar 2. ù 3. dias, desp^s se mol be y se para per cedàs y se guardarà.

Calderada.

1. @ baxrella picada
12 lb² axrenichs g^{hs} y b^{hs} ben molts.
20 lb² antimoni
2 lb² Oxpirment } tot ben molt.
3 lb² gransa }

Se posan los sobreditos materials ab una caldera, se los fa donar uns gr^{ts} bulls, xemenanto be perq. no se agafi, se traia del foch y se guarda.



A la tina si tiraxan 3@ vidriol 77
vent, se paleja fins q. es fort, luego
si tira la calderada y se paleja
mitx quant, y parat dit temps, si
tira lo indi y seguidamnt. 1/2 m.
Uexiu del blau fort, y se torna a
palejar altre 1/2 quant y parat dit
termini si tira 3@ cal de palét
senyera, y si tina encxenada, y
parat 4 hoxas se palejará 1/2 hoxa,
adventint, q. no si poden pasar penas
fins parats 4 dias, y cada dia se ha de
palejar 3 vegad. de 1/2 hora cada pale-
jada, esto es; ha de entrar unas 3 u 4 ho-
ras de una a altre palejada.

Lo endemia de ser palejada se comen-
sara a tenix trahent primeramnt.
la escuma que se guardara en un

.casi, y en acabant de teñir se tor-
nará à la tina, y se palejara $\frac{1}{2}$ -
hora, y esta diligencia se ha de fer
cada vezada q. se teñirá.

Reféx la tina.

En una caldera si tirará

1 lbz arsenichu b. y $\frac{1}{2}$ lbz

2 lbz antimoni

1 lbz gransa se farà bullir

y en arrencar lo bull, se traxará del
foch y se guardará.

A la tina si tiraran 18 lbz vidriol
vert, y se palejará fins q. será fos-
despres si tirará la calderada y 2 lbz
Mexiu del blau fort, y se palejará
un rato, y luego si tirarán 18 lbz
cals de palet sencera, y al cap de
4 horas se palejará $\frac{1}{2}$ hora y antes

de comensar a tenir han de pasar 78
3. dias palefanta 3 vegadas cada dia.

Segona refeta.

13 tt 2 vidxiol vent.

13 tt 2 cals de palét

Tercera refeta.

8 tt 2 vidxiol vent

8 tt 2 cals de palét.

Pastas del Blanc y Blanch.

5. Maigua
2. oz opma
6. 2 alum
6. 2 vidriol cipre
6. 2 verdit
6. 2 seu de barra.

10:

Los sobredits materials han de ser tots ben picats, se fan bullir un xato, y se trauchen del foch y se espesiran ab terra engalba fina, y en estar al punt, se dexaran refredar y qnt seran casi freds se pendran 8. claxas d'ous y se debatran be, se mansarà la escuma, y se mesclaran ditas claxas ab las pastas, remenant perq. no se quimilian.

 Altres Pastas millors. **11:**

6. M. aigua

1 lb 6 2 goma

1 lb 6 2 vidriol de Cipre

1 lb 6 2 alium

9 2 candelas de seu

6 2 esprit de vidriol.

Junt se fara bullir ab poch foch
 cosa de $\frac{1}{2}$ hoxa xemenant continua:
 ment, se trauran del foch, y se es:
 periran ab terra engalba ben fi:
 na, y qnti seran prou esperes y
 tebias si tiraran 12 claras d'ous
 ben despatadas, Mansant la escuma,
 se xemenaran un quart, y se pa:
 saran per cedas.

Nota. per cada M. pastas $\frac{1}{2}$ oz aigua:
 font en Uoch del oli de vidriol, y fa un
 blanch molt hexmos y particular. Pujad:

Tinta per Escriurex. 124

30. M. aigua
6. M. vinagre nat.
6. M. galas esclafadas.
3. M. vidxiol vent
1. M. Campetxo xasp.
1 M 62 goma barbaresca sensera.

Los referits materials se tiran
dins de un genra se xemenan be
ab un tronch de figuera boxda

5 u. 6 veg. cada dia y pasats algu:
dias entara bé.

 Altre Tinta. 13:

33. M. aigua

3. M. vinagre nat!

6. M. campetxo

4. M. vidriol vent

3. M. gala negra esclafa

9. M. vendet picat.

Lo demés com en lo n.º 12.

Tinta Superior. 14: *na*

6. M aigua de pluja
4. M vinaigre blanc ben fort
2 m2 galas negs. de Lep esclafada
1 m82 vidriol vert
42 alum picat
82 goma arabiga picada
22 sucre candi picat.
1 argens indi flozet picat.

Tot sunt se remena per lo espai
de 5. u. 6. dias, 7. u. 8. vegad. cada dia
pasat dit temps se cola y se posa en
botellas.

Modo d'esperir los coloxs en mi:
donats. 15.

Posada la quantitat d'aigua ò vina:
pre &: à la caldera si tira lo midó,
y se remena sempre per una ma:
teixa part, fins à ser fos, y despr.
si tiran los materials, y se posa
la caldera al foch remenant sem:
pre, continuam^t. sens parar per
una mateixa part, y quant ha
bullit un xato, q^d. se coneix q^d. lo co:
lox está al punt, se trau del foch,
se torna à remenar, y se posa lo
colox en un cosí per guardar lo ta:
pat, y sent fiet, y no de altre mane:
ra se pot pintar.

Si se vol ferse lo colox ab mes puli:
dera q^{nt} lo colox comensa à ser ca:
lent, y fosor los materials se trau
del foch, se para p^r. cedas; y despres se
torna al foch y se fa espesir.

Modo de espesir col: engom^{ts}

16:

Posada l'aigua à la caldera si tiran los materials y la goma, se remena be, y se posa la caldera al foch remenant continuam^t y qnt es fora la goma y los materials se trau del foch, se para per cedàs y queda fet lo colox.

També se pot espeir lo colox de altre modo y es: Int bull la caldera ab l'aigua y los materials, si tira la goma, y en ser fora se para p^r cedàs y queda llet.

Modo de novellar el fexro per con:
fitar Vinaçze. **17:**

Los trosos de cexcols de bota es lo mi:
llor, y qñt no ha estat samai ab
vinaçze se trau lo xobell q. de si por:
tan, picantlo ab un martell, desp:
se renta be, y se posa à sol y serena à
xobellár.

Si es fexro q. ja aya servit se ren:
ta ab aigua clara tres vegadas, xer:
pallantlo cada vegada, y esbandint:
lo ab aigua clara de modo q. quedia
ben limpio, y en estaxho, se posa
à novellar, y si es en lo Estiu se fa
arruxar de qñt en qñt, así de fexlo
xobellar mes prompte.

Modo de novellar lo vinagre.

18:

Se pren una tina ab una aixeta baix, y s'omple de ferro novellat, desp. s'omple de vinagre ben fort, se tapa dita tina, y pasats dos mesos a lo menos, pot servir, y qnt mes esta lo vinagre ab lo ferro es millor.

Antes de gastar dit vinagre confitat, se potara dins un cosí gran sens lo ferro, y se deixara reposar alguns dias afi de q. lo solatge queda baix, y se anira gastant sempre del clar, anant afegint vinagre novellat en lo cosí, a proporció q. se gasta, puer com mes clar se trau dit vinagre, es millor p. los colors.

Quant se ha de emplear molt vina: ⁸³
que xobellat, es necessari tenir 2 tinas
bastant grans, quaxnidas ab lo vi-
naigre y lo fexxo, a senyalant a ca-
da tina lo dia q. se pararen, y altre
tina sens lo fexxo, per tenir i dipo-
sitat lo vinaigre qnt es ben xobellat,
y qnt se ha de emplear lo dit vina-
igre xobellat, se traaura per sobre,
a fi de no qavtar solatjes, y qnt a
dita tina hi ha molts solatjes, se
procuran traure ab un palesador,
y se llansa tenint cuidado de no em-
plear vinaigre, sens ser primeram.
ben reparat, y anar xefegint vina-
igre de la tina mes bella, a proporció
q. se va empleant. Y de eix modo
sempre se tindrá lo vinaigre de un
temperament.

Neque. 19:

36. M Vinagre robellat

9. 2 vidxiol vent

2. $\frac{21}{4}$ vendet

7^u 6^o midó flax.

Lo modo regular del Espesir los
colours es fexlor bullix un xaro fins
q^e. se coneix q^e. lo color ja te punt.
com dia lo n^o 15.

 Primer Encarnat del sueco. 20:

36. \mathcal{M} . aigua acolorida del camp^{oo}

18 \mathcal{M} alum civita: ò d'olanda

12 \mathcal{M} sal soturno.

9 \mathcal{M} sal prunella

3 \mathcal{M} barrella

3 \mathcal{M} arsenichs: 6 \mathcal{M} y 8 \mathcal{M} .

3 \mathcal{M} gala negra

1 \mathcal{M} tripoli.

7 \mathcal{M} 6 \mathcal{M} midó flòx.

Modo de acolorir lo 1^a Encant.

Campetxo raspát ò brasil
se tindrà en xemull del dia antes
y per cada Mt. q^e se voldrà acolorix
si posara 22 de dia brasil ò cam:
petxo, se fara bullir, y disminuir
à la mitat.

Primer En: p. mocad. fond. fins.

36. M aigua acolorida

24. 2 alum civitá: ó de Olanda

18. 2 salotuxno.

1. 2 salpurnella

1. 2 barrella picada

1. 2 arsenichs bl: y gh: pasat.

24. 2 Soma Barbareca.

Lo sobredit Encax: pot ferre en mi:
donat, y se pot gantar p: qualsebol
cosa, y es moltissim bó, y mes viu y
plé que lo de 42 20: ~

Si se vol q: dit En: sia molt viu si
potará 12 alum cxemát pex 42
xellervantlo de las 82 esto es; 72
alum civita 12 alum cxemát, y
se engomará.

Primer Ent. Obscur. 23:

36. M. aigua de camp^{no}

24. alum d'aragó.

18. sal soturno

1. sal prunella pic:

1. arsenichs . . . p:

1. barrella . . . p:

9. vidriol verd.

7. midó flox. ~

Lo sobredit Ent. es excelent per fer

de dos p. bullixlos junts.

Dit Ent. no necessita posar a la bu:

Uida tanta gala, com el de n^o 20 y

22. ~

 Primer Encax^t Obscur altre. 24:

36. M. aigua de campxo.

24. ℥. alum d'aragó.

18. ℥. sal soturno.

3. ℥. sal prunella.

9. 2. barrella

9. 2. arsenichs

9. 2. gala

9. 2. vidxiol vent.

7℥62 mido flox. Dit Ent es mol bo.

Dit Encarnat es millor q. lo del

N^o 23.

Dit Ent. no necessita posar tanta
gala a la bullida com N^o 20 y 22.

També es bo, y mes baxato per 1^{er}
Ent. obscur, lo 1^{er} Ent. del Sueco N^o
20, añaadinti $\frac{1}{4}$ de vidxiol vent p. M.

Segon Encarnat per bullia
sunt ab lo 1^{er}. 25:

3. M. aigua de brasil } 12. M. ab
9. M. aigua clara }

8 tt. 2 Soma barbareca, se farà
fondrer y passar p: cedás y se
guardará q. sia freda p: poder
sen servir en un cosí.

En altre cosí si tirarán los materi-
als sequents tots picats y passats

3 tt 6 2 alum civit: ó d'olanda.


1 tt - 2 salotuxno.

3 9 arsenichs blancs

1 9 2 barxella

1 9 2 solimany.

Sobre dits materials si tirarà
una petita porció de vinagre na-
tural lo sufficient p^q. dits materials,

87
se incorporian ab dit vinagre, de
manera q. se forma una masa
ben espesa. Desp. si tixan 62 esprit
de vi, esto es aigua d'ent anomenat
3/5 y en seguida  7M del such, se
remena un bon xato, a fi de q. los
materials se fongan, y sobre del
casi q. lo color aura de quedar guardat,
si portara un cedas, y se pasara lo co:
lor, y p. q. acabia de pasar se si para:
ran las 9M. de aigua de goma, pro:
curant q. passian tots los materials
y queda fet dit color sens foch.

La recepta original estava com segueix:

3. 7M. such d'brasil se guardaran a un casi.

9. 7M. aigua ab 8M. goma, se fondra y pa:
sara p. cedas y se guardara en altre casi.

Abre Casi q. hi aura los materials q. si fa

la pasta ab vinagre, y esprit de vi, si tixaran las 3M.

del such brasil y se remena un bon xato, y de las 9M.
ab la goma y se pasa tot junt per cedas y se guarda. fet.

Variacions q. se han de fer en lo
2ⁿ Encant. segons p: l: q: t: d: servir.

Lo refexit 2ⁿ Encant. solam^t pot
servir per pesas de floxs grans per
lo entil de America.

Si lo dit 2ⁿ Encant. ha de servir
per floxs menudas se variara del
modo sequent.

Tot lo mateix explicat en n^o 25 a
excepcio que en lloch de

3n 62	alunro	solam ^t ...	2n 62
1n - 2	solot ^o	solam ^t	4n 62

Per fonder color de rosa se ha de va-
riar dit 2ⁿ del modo explicat: Lo
sempre se ha de posar a dos mot-
lladas.

Dit 2ⁿ n.º 25. si se vol un poch
 mes alegre solam^t se potaran
 3^{tt} alum, y lo demes com que=
 da explicat en n.º 25. y es bo per
 pesas de floxs grans, y per moca=
 dors de floxs grans.

Los mocadors de floxs petites se
 farán ab lo 2ⁿ à 2 ¹/₂ alum y 62
 salot^o. Y lo demés com lo n.º 25.



lo primer del libro n.º 20. en el qual
 y acobaxa de practica.

Tres Encar^s p: bullir junts.

1^{er} Encarnat 27:

3. M. aigua de campetro.

1. M. vinagre xobellat.

2^{or} alum d'aragó.

2^{or} - 2 sal soturno.

4^{or} sal prunella

2^{or} barrella pi:

2^{or} arsenichs

10^{or} midó flom.

Segon Encar^t de tres. 28:

Lo primer del sueco n.º 20. engomiat
y acolorit de brasil.

Tercer Ent. de tres. 29:

Lo 2ⁿ Encarnat n^o 25. sols ab
la diferencia q^e en lloch de 3ⁿ 6^o
alum, se ni posaràn 2ⁿ 6^o y en
lloch de 1ⁿ 2 saloturno se ni po-
saran 6^o y se acolorià ab galda.

Dits encarnats se han de
bullir sens gala, y son los
mes facilis de exir perfets.

Altre modo de 3. Ent^{es} per bu-
llir Junts **30:**

Primer Encant

4. M. aqua acolorida

2. # 82 alum d'arago

2. # - 2 salroturmo.

42 salptunella

12 barrella

12 arsenichs

12 gala pic.

12 vidxiol vent.

102 mido flor 9.

Segon Ent de tres. **31:**

4. M. aigua brasil
 1. tt 62 alum civita: ô d'olanda
 1. tt - 2 sal saturno.
 $\frac{93}{4}$ salpurnella
 $\frac{91}{4}$ barrella
 $\frac{91}{4}$ arsenichs
 2 tt 82 goma barbaresca.

Tercer Ent de tres. **32:**

Es lo mateix de n^o 29. ab la diffe-
 rencia, q^e en lloch de 2 tt 62 alum,
 solament seni posaran 2 tt - 2.

Dits tres encarnats se han
 de bullir sens gala ~~~~~.

OP
Viola obscur engomāt. 33.

15. M. aigua

15. M. vinagre robellāt

6. 2 barrella picada

4. 2 arsenichs bhs y ghs

2. 2 vidriol de cipre.

2. 0. 2 goma barbaresca.

Viola Enmidonait 1^{re} de 2 per Jun:

15. m. aigua

34:

15. m. vinagre xobellat.

6. 2 barrella picada

4. 2 axrenichs $\frac{6}{8}$ $\frac{1}{8}$

2. 2 vidniol Cipro pic:

6 et 3. 2 midó flor

2^a Viola p. bullir junt ab lo

1^a n^o 34. — 35:

20. M. aigua

10. M. vinagre confit

6. 2. baxella

4. 2. axrenichs

2. 2. vidriol cixre pi.

20. 2. goma barbareca.

Antes de cantar qualsevol viola se
prova, si es maza pufat, se posará
una porció d'aigua y si es maza clor
se augmenta de vinagre guardant
sempre proporció referida dels mazi^{ls}.

Lo Viola per sex bo, sempre ha de sex
engomat.

9^m se han de bullir 2. violas junts
lo 1^a sempre ha de ser enmidonat.

36:

Viola Bermellós per Nistas.

4 M. Niola un poch clar

1 M. segon Encarnat.

se mescla y queda fet.

Cafe Obacur: Exceciont p. m. c. d. i.

8 M. Vinagre confit

4 M. aigua ben acampada

6 M. alum.

2 M. salserena

3 M. b. m. m. m. p. m.

Cafée. 37:

18. M. aqua d'campo

18. M. vinagre confit.

se mezcla y si tiran los materials
q. corresponden

à 18. M. Ent. del sueco n.º 20 - y

à 18. M. negre n.º 19.

Café p: fondon mocad: fins. 38:

18. ℥. aigua de campxo.

9. ℥. Vinagre xobellat.

Se mescla be, y si posan los matexi:
als q. corresponen a 27. ℥. En. del
Sueco, y se tindrà un café molt her:
mós y clar.

Si se vol mes obscur se augmenta lo
vinagre, y si se vol mes clar se au:
menta d'aigua guardant sempre
proporció dels materials dalt expli^{ts}

Café Obscur: Excelent p. mocad:

8. ℥. Vinagre confit. Ⓞ

4. ℥. aigua ben acampetxada

6 ℥. alúm

4 ℥. salso turno.

$3\frac{9}{4}$ barant, midó p: ℥.

Exoch font. 39:

℥.ii. A vinagre noblellat.

℥.ii. vidriol vert.

℥.vi. midó flor.

Perq. lo color sia mes hermos y no
foradi la roba se parará qnt las
peras son can blancas, se neteja be
o se pararán per la buina y se entem-
drán al prat p: acabar & blanque-

Jar.

Nanquins. 40:

22. M. aigua

2. M. vinagre xobell:

1. M. vidriol vent

8. M. midó. 42 p. M.

Se deu observar, q^e tant en lo gr^h
font com en los Nanquins los fa
molt hexmosos lo posari una por-
ció de vidriol de cipre.

Altes Nanguins. 41:

20. M aigua

4 M vinagre xobell:

1 M vidxiol vent.

6 2 vidxiol cipre.

3 2 axota molla de parada

8 M midó flor.

81

Nanquins molt clars. 42:

9. m. aigua

1. Nicxe de $\frac{1}{2}$ presa vinag: xobell.

2 $\frac{1}{2}$ vidriol vert

3 $\frac{1}{2}$ midó florant

Perq. los nanquins siam mes her-
mosos se han de passar per la bui-
na, y se posarán al prat 3. ù 4 dias.

De ningun modo se pasaran los
nanquins per l'aigua calenta, per-
que casan à la caldera y embu-
tan lo camp.

Nanguin, Bezmellorof. 43:

12. ℥. aigua

1. ℥. vinagre xobell.

3. ʒ. alum d'arago.

3. ʒ. cristall taataro pic.

1. ʒ. anpota molla

4. ʒ. mido flox.

Nang^s Bezmell^s altres. 44:

12. ℥ aigua

2. ℥ gransa desminuirá á la
mitt, se colará

$\frac{1}{2}$. ℥ vinagre robellat.

$3\frac{1}{4}$ vidriol vert.

2℥2℥ midó flom^o.

Nang: bermell: diferent. 45.

12. ℥ aqua

2. ℥ grana desm. à mitt. se cola

$\frac{1}{2}$ ℥. vinagre nobellat

$1\frac{1}{2}$ alum d'aragó.

$1\frac{1}{2}$ cristall tartaro pict.

2℥ 22 midó flox.

 Blau fals engomat 46:

12. ℥. aigua.

4. ℥. campò xaspàt

1. ℥. 2 taxtrà picat se fara mim:
bar à la mitt. se colará y p:

$\frac{1}{4}$ 2 vidxiol de cip: p. ℥.

8 2 goma barbare. ℥. se tox:
narà al foch y en sen fo:

sa la goma se para per
lo cedàs. —

Blau fals enmidont. 47: n. 1

12. M. aigua

2. lb. campo xasp.

1. lb. - 2. taxxa picat desminuirá

a la mitt, se para y si tira-

$\frac{1}{4}$ 2 vidriol de cip: p: M.

2 $\frac{1}{2}$ midó flox per M.

Blau de cel. color fals. 48:

12. M. aigua

1 M 62 campxo.

62 tantra picat de minui:

ra á mitat y se pasará,

seguidament si tirará 1 M 2 goma

$\frac{1}{4}$ 2 vidriol de cipre per M.

queda fet.

Blau de Mexlí. 49. *Final*

6. 2 mexlí pasat fi. 44. 21

6. 2 aigua fort, se xemena fins qe
lo merli esta incorporat ab l'ai-
gua-foxt y si tiran

6. 7 aigua *de* *tormentil*
1 et 3 2 mido: y se poia al foch a esp^{ir}

Lo sobredit colox no pot ferse
engomat.

Bent de mar 50: 100

6. M. vinagre natural.

6. M. 2 vendet picat

1. M. 2 cristall-tartaro p^t

4 2 goma barbareca picada.

Junt se anixá xemenant sens
anar al foch, y en sea fora la go:
ma se para p: cedás y queda fet.

Si lo vendet no vol parani picat,
sino esclafarát, se tindrá ab lo vima:
gre y cristall-tartaro fins q. sera ben
desfet, y luego se pasara p lo cedás, y si
tirará la goma, y en ser fora sen po:
sar lo colox al foch, se pasará per ce:
dás y queda fet.

Lo sobredit colox pot fexse enmido:
nat pero no estan hearmós: Y en:
midonát 9 2 vendet p. M.

Color de Cendra 51: *℞* mēl

8. ℞. aigua

8. 2 cāpētōo

2 2 brauil

2. 2 tarra p^t. dem^{ra} mitt y si pora

5. 1/2 ℞ aigua.

1/2 ℞ vinagre robelli.

6 2 alum d'arag^o.

2 2 saloturno

1 2 arsenichs

1 2 barrella

1 2 vidxiol cip: pic^t.

2 ℞ 6 2 mido flon.

 Color de anoma. 52:

1. 77. Mexiu de bogada a las xesai:
 guar d! Mexiu d! blan font.
 12 axxota se pota en xemill
 ab dit Mexiu, y despues se dexata-
 xa, tiranti un poch de sabó moll,
 se li farà donar uns quantz bullis,
 se pasará per cedas, y se engomará
 82 p: 77. y se tornará a pasar
 per cedas.

Color de raba. **53:**

12. ℥. aigua
3℥. brasil desminuir a la mitt
se para y en ser fuet si tira.

3℥. alum civit:

2℥. saloturno

$\frac{2}{4}$ salpurnella

$\frac{2}{4}$ arsenichs

$\frac{2}{4}$ barrella

un argem gala pic:

2℥. $\frac{1}{2}$ mido flox.

per. ℥.

Viola Fals molt bó. 54:

12. ℥. aigua

2 ℥. campetxo

6 ℥. branl

} desmi: mitt. cola
y pora

1 ℥. alum civitan:

1 ℥. 39 midó. ~~~~~

Aqueix Viola ve ha esmenat puer
entava construí.

8. ℥. aig:

2. ℥. Camp: a mitt.

1. ℥. alum civit:

1. ℥. 39 midó.

Neigre fals molt bó. 55:

48. ℞ vinagre natural, ben foyt.
24 ℥. 2 campetro. Junt se farà bullir
quedant à 24 ℞. se para y p
2 ℥. 2 vidxiol vent
1 ℥. 62 salotuxno
92 salpurnella
62 vidxiol de cipre
62 salarmoniach
62 alum d'aragó.
32 oli de vidxiol se tira desp. cam.
se explicará.

Junt se farà bullir fins à quedar à
18. ℞. se para p: cedàs y se emidona à
32 p: ℞. y fret pot servir.

Lo refreit negre es excelent, y aguanta
lo xentat pero regularm^t. no se xenta.

També es bo sens oli d: vidxiol.

Què lo color es mara espès se pot aclarir ab
un poch de vinagre naturl

Lo oli de vidxiol si tira què se vol emidonar
lo color.

Pastas per lo blau fort. 56:

1. \mathcal{M} . aigua

$\frac{1}{4}$ \mathcal{L} sabó de Uosa

1 \mathcal{L} \mathcal{L} goma barbaresca se fa fon:

ixer, y parat ^{cedes} queda fet.

Se pintan las pastas, se posa blau so:
bre, despues de ser ben secas; se xen:
tan las pesas y queda blanch a mont
hi há pastas.

Negre fals molt fort. Redloffelt

12. \mathcal{M} . Vinaigre natural.

4. \mathcal{L} \mathcal{L} Campetro

2. \mathcal{L} onygalas finas bullira fins á tor:
nar á 4 \mathcal{M} . se colará

2 \mathcal{L} salarmoniach.

2 \mathcal{L} salpurnella

Resclafad

4 \mathcal{L} vidxiol vext

3 \mathcal{L} vidxiol d: Cipxe, y lo midó coxresp.

es excelemt y moltisim negre.

Pastas per lo Encar.^t 57: estad

1. M such de Nimona

3. 2 oli de vidxiol.

M. 2 goma baab^a picada ben fina y
limpia se fa fond^r. y pasà per ce-
das de llautó. —————

Antes de pintar las ditas pesas se han
de netejar com si se aqueñ. de bullir—
desp. si posaran las pastas, y pasadas
24 hoxas se xabefan be, y se bullen
ab gransa, y se veurá q^e hanont es
pintat de ditas pastas q^{da} blanch.

Dit color se fa sen posarlo al fochi.

Ulexiu del blau fort. 58:

48. M. aigua

16. M. potaix

5. M. cal s'ensera

3. M. barxella picada.

Junt bullirà a mimbar a la mita,
 y en ser fet se traurà lo clar, y se
 posarà en una ampolla gran o en
 un cubell de teya forrat de plom ab
 cercols de ferro, y se tornarà a po-
 sar las 48 M. aigua ab los solatges
 q'auran quedat, se farà mimbar
 a la mita se traurà lo clar y se llan-
 saràn los solatges, se posarà a la cal-
 dera lo 2ⁿ Ulexiu fet dels solatges y
 si posara aigua fins a fer las 48 M.
 y si tixaran los materials sobre-
 dits, se farà mimbar la mita, y.

se tindrà un lleixiu mes fort q^e lo
de la primera calderada, lo q^e se mes-
clarà ab dit primer lleixiu; y ab los
solatges q^e auram quedat si posa-
ran 48. M. aigua, se farà mimbar
à la mita, y sino vol fexse mes lle-
xiu se guardarà, y si se ha de conti-
nuar à fer mes lleixiu se executa-
rà del modo explicat.

Dit lleixiu ha de ser à la prova
del ou y q^{nt} mes fort sera es millor
per lo blau.

Blau font. 59:

6. M Meixim.

92 indi floxet picat y pasat ben fi, se farà bullir mitja hoxa y despres si tiraran 3 tt. goma baxba: xerca picada ben limpia y parada p: cedas, y qnt sera fota se traurá del foch y si tiraran 92 cals de palet esclafada, y se deixará reposar $\frac{3}{4}$ ta= pant lo color ab un paño, pasat dit temps se esclafaraxa be tota la cals y se farà bullir fins q. lo color no for: drá se traurá del foch y seguida si tirá

92 Oxperiment picat y pasat ben fi se xemena moltíssim be, y pasat un xato se para dit color per un cedas de fil de llautó y se guarda ben tapat.

Segon blau fort. 60:

1. M Del 1^a blau fort.

3. M. Uexiu engomat à 8 2 p. M.
se mescla be y queda fet.

Primerament se posa lo 2ⁿ blau y
se xenta, y despues si posa lo primer.

Antes de gaxarse lo 2ⁿ blau se pro-
va, y aumenta ò desminueix, y ab
Uexiu se tindrà al punt q. se vul-
guia de clar.

Mescla de varios materials
per los Exochs y becats, falsos. **61:**

12 gr - 2 vidriol cipse.

1. gr - 2 Oxpiment.

22 galas.

Los refexits materials han de
ser picats, y pasats per cedas y
se mesclan de modo q^e. no se co=
neguia quin material es.

Exoch fals de galda. 62.

En una caldera gran si posarà una porció de galda ben apretada q. faltia de la caldera $\frac{3}{4}$ de pam d. ser plena, si posan 2. Uistons en creu p. q. no se entufi, se omplira d'aigua, y desminuixà à la mit. treho del foc y se escorrerà la galda, y seni posarà & nova ab lo mateix such, se acabará d'omplir d'aigua, y se farà mimbàr fins à quedar à cora de 2. M. de such, se premrà la galda y se tindrà lo such p. fer lo Exoch y bext del modo seguent.

Per cada M. de such, si posarà 1. M. goma barba^a picada, y $\frac{3}{4}$ de onsa de la mescla explicada en n.º 61. — Se farà fondrer la goma se par.^a p. cedàs y q.^{da} fet un hermos Exoch.

Bent fals de galda. 63:


En una caldera si posaran

4. M. aigua

4. 2 campxo bullirà a quedar
a cosa de 1. M. se pasara p: ce:
das y se guardarà

5. M. such qh d' galda de n^o 62.

1. M. such campetxo exprerát,
se mescla y si tira p: cada M. $\frac{3}{4}$ de
onsa de la mescla dels materials del
n^o 61. y 1 M. goma. Se fa fondrer, se
passa p: cedás, y se tindrà un hexmos
bent.

Groch de galda y graneta. 64: 

Se farà tot lo mateix explicat en
n^o 62. ab sola la diferencia, q^e en
la segona vegada q^e se mimba la
galda, si mescla

3^a. graneta: y se tindrà
un groch, tirant a
color de robell de ou.

Bent fals d: Salda y Franeta. 65:

4 M. such d. gald: del gh n^o 64.

1. M. suc: campo del n^o 63.

Lo demes fins a quedar bent se farà del modo explicat en lo n^o 63. y se tindrà un bent obscur.

Lo groch del n^o 62. y lo vent de n^o 63. son mes hexmosos y vius, y mes facils de netejarse, y mes foxts.

Bent foxt. 66:

Primerament se posa groch foxt, se xenta, desp. si posa sobre dit groch foxt, blau foxt, y se tindrà un vent foxt.

Altre beut g^e regularm^t se estila

Se posa blau font se xerra, y desp^s
se posa groch fals sobre y se fa un
beut molt hexm^s.

Modo d: fer beut, y groch fonts molt
hexmosos.

Si las per^s son molt superiors, y
se vol un beut, y groch molt hex=
mosos y fonts, q^{nt} las pesas son
casi blancas, se pinrellaràn ahont
ha de ser groch y beut, del encarn^t
del Sueco n^o 20. engomāt y acolo=
rit ab galda; desp^s se bullirà ab
galda sens potaxi gala del modo=
explicat en n^o 77. se faran blanque=
jar y se tindrà un hexm^s q^h font.
Y posanti blau f^s sobre, se fa beut molt supe=
rior y font.

68:

Modo de xentar las pes. de blau fort.

Se tira la pesa à l'aigua se fa coixer
 un rato, fins que lo blau ha perdut
 lo verdor, luego se li donan 2. ù 3 picada
 das, procurant sia ab prentera perq.
 no se sombxian, y son netas quant
 fregant lo blau no deixa.

Modo de rentar las peras de vent blau
y froch y demas colours falsos.

Se rentan del mateix modo q. lo blau
foxt.

Dits colours se ha de procurar ferne pe-
tita porció a fi de q. se gartian luego;
respecte q. cotidianament van perdent
sa natural hexmosura.

Antes de rentar las peras de dits co-
lores se procurara q. hi aje alguns
dias q. hi son potats, pues com mes te-
mps tindran de pintats es millor.

Modo de Enmidonar las peras. 70:

Se farà bullir una caldera ab aigua y en arrencar lo bull se trau del fo: ch y si tira lo midó, lo qual ha de sex desfet, separadam^t ab aigua fieda, se xemena perq^e no facia gzumulls y queda fet. — Despues se tira aig^a ab una pastera y una porció de midó de la caldera parantlo primeram^t p: cedas se xemena be tot lo biany y qm es fet si pasan las peras.

Tambe pot fexse lo midó tirantlo en fet a la caldera dexatantlo y fentli donar uns qnts bulls xemenant sempre.

De ext ultim modo aprofita mes, pero no hix tant blanch.

Si se vol donar un colox de perla se
tira al midó un poch de blan de ceda
ò composició d'ampolla ben depart
primer ab aigua.

Si las perlas tenen groch y bent fals se
ha de aquaxdar q^e lo bany del midó
sia fret, per q^e si for calent se sombraxiⁿ.

Si las perlas tenen solament blan fort,
no van a perill de coure encara
q^e lo bany sia calent.

Color de Oliva. 71:

Es lo café acolorit ab campxo à 2.
parts aigua y una de vinagre: po:
sant los materials corresponents de
Ent y negre com lo nº 37.

Segón Oliva. 72:

Lo primer Encarnat del Sueco nº
20. enmidonat, si si pora engomat,
y acolorit ab galda es mes viu.

Lo 2ⁿ Ent nº 25. tam:
bé es moltisim bo.

Color de taxonja. 73:

Lo primer encarnat del sueco =
Nº 20:

Color de Carmelita. 74:

Lo color de oliva Nº 71.

167
Segon Carmelita. 75:

Lo encarnat del Sueco n^o 20.

Negre per dits coloms Oliva

Carme: a. 76:

Es lo mateix de las peras de gram:
ra n^o 19. ~

Modo de Bullir los Colores de Oli-
va Came: y taronja.

Las pesas se tindran netas com si se
agueren de bullir ab gransa.

Per cada pera fondo se posa â la caldera
62 gala $\frac{1}{2}$ carameila.

Se farà la bullida del modo acostum:
com en la gransa, y qnt lo negre
será ben pusât, se embaxaran y los
donaran a picadas, y se murran â
fogot per bullixlas ab la galdâ.

Per cada pera se posaran 4 u. galdâ y
qnt auran bullit 3 horas se traura
la galdâ, y qnt lo bany aura perdut
lo bull si entraran las pesas y ^{se} torne-
ran â fi de igualar lo color; y quant
auran bullit un rato, se embaxarân
se picaran be y se extendran al prat

per annexar ^{com} ~~los~~ los demes colors. 112

Si las peras han de ser de color de Carmelita, despues q. se auran fet de color de Oliva, se embaxararan y al mateix ~~ban~~ bany de galda q. aurá quedat si tiraran 3tt. gransa per pesa, y se tomará á bullir del mateix modo fins q. lo Carmelita entará al punt se dentja.

També pot fesse lo Carmelita ab 2. bullidas, ento es, primerament pararlas per la gala, y despues p. la galda y gransa, tirantla desp. de sex mimbada la galda, pero fent dit Carmelita ab tres banys es mes segur y fort.

Si las peras son sense negre no se han de pasar p. lo bañ de la gala, y solament se tirará un poch de gala al

bany de la galda, y també podrán
bullirse sens gala, y d'est ultim
modo serà molt viu.

Si se vol q. lo groch sia molt viu se
pintarán las peras ab lo negre y
1^{er} Oliva, se pasarán p: la gala y
despres si posará lo 2ⁿ Oliva en gom.
y acoloxit ab galda, y se pasaran p:
lo bany de la galda del modo expli-
cat, y se tindrá un hexmos groch fort.

Pot ferse mes barato posant groch
fals qnt las peras estan Nexas y blan-
cas del color de oliva.

Per fer lo color de taronja se posa-
rán las peras ab la mitat de la gran-
sa que los correspon, y qnt estará
proxim lo bull se traurán y se pasa-
rán p: lo bany de la galda y se tindrán

de color de taronja.

113

Si las peras de coloxs bullits ab gransa, si vol posar colox de Oliva o Caxmelita & qñt las peras seran casi blancas, si posará lo color de oliva, y se pasarán p: la galda esto es, per lo bany de dita, y se tindran de colox de Oliva, y se tornarán al prat a blanquesar.

Qñt mes gras es lo bany de la galda es millor lo Oliva, y jamai se pot perixer p: masa galda.

Si las peras de coloxs bullits ab gransa, si vol posar colox de oliva y caxmelita; qñt las peras seran casi blancas, si posará lo color de caxmelita, se bullirán ab la galda y gransa tot

Junt, y se tindrá lo carmelita; des-
pres si posara lo oliva y se bullirá
ab calda sola, y se tindrá lo oliva;
despres se entendrán al prat á blan-
quejar.

Se fa un Carmelita molt hermoi
y fort, posant fondo de 2ⁿ ó 3^r. Ent
junt ab los demes coloxs, bullix los
ab la gransa, y desp^a posar groch
fort del n^o 39. á dos molladas so-
bre lo fondo, segon ó 3^r encarnát.

Modo de tenir pes: p: lo bañ de
Galda. 78:

En una caldera ben limpia de cabu:
 da 16 pesas Indiana si posa aigua
 y 32 vidxiol de Cipre ò verdèt per
 pesa, se remena be tot lo bañ fins
 q: es fós lo vidxiol ò verdèt, se mun:
 tan las 16 pesas a fogot despues de
 ser mulladas se entran per un fil,
 y se tornejan un bon xato, y quant
 son ben igualadas, se deixan xepo=
 sar a lo menor 12 hoxas, y parat dit
 temps se embaxaran, se deixan escor:
 xer, y solam^{te} se entran 8. pesas p:
 lo bany de la galda del mateix mo:
 do explicat en lo 4^o 77. y qñt se te:

nen al punt se embarran y si pa-
san las 8. pesas restantes, desp.^s se ra-
befan y se fan arugar à l'ombre.

Si se poran ab saba de ver:
det lo proch ix mes pujat.

Si las peras q.^e se han de teñir grogas,
no son pintadas sino totas blancas,
son molt dificils de eixir iguals; y per
q.^e quedian ab la deguda perfeccio, se
tirará lo bañ de la galda en una
pantera, y si pasaran las peras de una
en una, anant llansan lo bany q.^e
quedarà en la pantera posantni de
nou.

Bañ de Aroma. 79.

8. M. Mexin del blau fort

1. M. 2 axxota molla, ò de bollos se
deixa xeporir 24. hoxas se de:
xata fins q^e es fora, y se para p: cedas.

En una caldera si tiran 36 M. aig^a.
y la dita axxota y en arrencar lo bull,
si tira un poch de sabó moll, se xe:
mena be, se deixa bullir un quart,
se treu del foch y q^{da} fet dit bany.

En una pantera si posa aigua y
una porció de dit bañ si entra la pe:
sa mullada, y se iguala; despres se
xabesa, se toxa à garròt y se exten:
à l'ombra ben plana; esto es posant
filet à tota la bora, pues no convé q^e fa:
cia ninguna arruga ni bora perque
quedia igual lo colox.

Despres se calamdran y si pinta
sobre lo negro fals de n^o 55. se dei-
van apugar se pasan per lo cilindro
y quedan llestas.

Per fer lo color de axoma ben pujat,
lo bañ ha de ser en calent y ben
gras de axota.

Bañ Nanguís 80:

Se posa aigua à la pastera, y si tira
 l. III. anxota composta com lo ano=
 ma, si pasa la pesa, y en altre pas=
 tera se pasa ab aigua y un poch de
 such de galda, ben mesclat, se xabeja
 y se exten del modo
 xefenit.

81: Bañ Cendras.

24 M. aigua

2 M. Campetxo mibar à la mit.
se pasa p: cedàs y se guarda

Per una pera se posa l'aigua sufici-
ent à la pastera y si mescla cosa de
1. M. such campetxo si pasa la pera,
se trau y se torx à gaxiòt, y al bañ
q. ha quedat à la pastera si mescla
cosa de un quart de M. de tinta bo-
na p: escriurex, se mescla be, y se tor-
na à pasar la pera, despres se llansa
lo bañ, y se pasa la pera ab aigua,
y un poch de such de galda, ò campet
xo. ~

Bañ Oliva. 82:

Despres de teñida la pesa de groch
 de galda ben pujat, del modo explicat
 en nº 78. se pasa la pesa ab aigua
 y un poch de tinta, y queda de color
 de oliva, y si se vol q. sia un poch
 verdós, se pasa la pesa despres lo oli-
 va, ab un poch de campesso.

Bañ. Bent. 83:

La Pesa ha de ser primerament teñi-
 da de groch y despres se pasa per lo
 bañ de campesso.

84: Bañ Bent botella.

Se fa bent obscur y despues sels
dona un poch de tinta.

85: Bañ Carmelita.

Primerament se teñeix la pesa de
colox de aroma, y despues se posa en
saba ab lo vidriol de cipre o verdet,
se pasa per lo bañ de galda, y despues
se lor dona un poch de tinta.

Bañ Rosa. 86:

24. M. aigua

2. u. bxañil se farà desminuir à
la mitat se pasará, y se guardarà

Primeramt. se teñeix la pesa ab un
poch de axxota, q. quèdia de colox de
carn de donsel·la, y despres per lo bañ
del bxañil, posant antes de donar
dit bañ de bxañil, la pesa en sabas
de alum de olanda ò Civitavechi,
y al bañ del bxañil si tira un poch de
gala.

Pot ferse lo colox de rosa solament
ab lo bañ d: bxañil, pero es molt fals.

87: Bañ Blau.

36. M. aigua

℥.vi. 62 grans se farà bullir $\frac{1}{2}$ hora

℥.vi. 62 indi molt, se dexata ab-
un poch de dit bañ de gransa, y desp
se tira a la caldera, y se fa bullir un
quant, y pasat dit temps si tira

℥.vi. cal. ℥.vi. mel. se trau del foch y
se posa dit color en un cosí, y se ta-
pa y fins pasadas 12. horas a lo me-
nor no pot gantarse.

Se posa aigua a la pastera si tira
un xaiç de vinagre y cosa de ℥. vi.
de dit bañ, prenent sempre lo clár
apartant l'escuma, y se farà lo blau
que se vulgia.

Tots los xefexits bañs se han de fer ab-
pastexas per sex iguals.

119

Perq^e lo bañ sia ben igual sempre
hi ha de entrar la pera mullada
y toxta à garrot ab 2. bastons procu:
rant sia ben escorequida, y despues
apamplar be dita pera y entrarla
en lo bañ procurant se igualia be lo co:
lor.

Sempre q. se posa color à la pantera
ha de ser pasat per cedàs y se ha de re:
menar be tot lo bañ.

Qnt las peras hixen del bañ, y ja
tenen lo colór se desitja, se xabejan
ab aigua clara, y se toxen à garrot
ò ab lo toxn de la pantera tant com se
puga à fi de ser luego apurats.

Las peras de dits bañs se estenen à la
ombre parant filets à tota la boxa, y es:
tendrelas per bora q^e quedia planas
com los paños dels estricadors.

Modo de fer varios Endomas ^{cats.}

88: Endomascat d. 2. Grocha.

Se pintan las pesas, potant lo mot-
llo d. las floxs del Endomas: del 1^{er} Ent
del sueco n^o 20. se bullen ab la gala
ò casanella del modo explicat en lo
n^o 77. despres se netefan pican las
molt bé, se fan aixugar, si pota per
segon groch lo segon Encarnat n^o
25. a colorit ab galda, se bullen ab
galda com enta explicat en n^o 77. sem
potar gala en enta segona bullida, a
fi de que lo groch sia molt viu, y se te-
nen 2 grocha molt hexmoson
y foxts. ~~~~~

Altre Endomascát: 2: 2 Grochs. 89:

Las flores del Endomascát, se pintan del Ent. del Sueco N^o 20. se bullen las peras ab galda, y un poch de gata tot junt, despues se posan en saba ab lo Vidriol de Cipre ô verdét del modo explicát en lo A^o 78. y se dona lo bany groch.

Se fan las flores de endomascát de
 el Ent. del Sueco N^o 20. se
 bullen las peras ab galda y un
 poch de gata tot junt despues se
 posan en saba ab lo vidriol de
 cipre ô verdét del modo explicát
 en lo A^o 78. y se dona lo bany
 groch.

90: Altre Endomascat. d. 2. Grochs.

Se pintan las peras de planxa groch
fals n.º 62. se neteja, y sobre dita
planxa, si pintan las floxs de groch
fals emidnat n.º 64 procurant q
sia ben pujat.

Endomascat. 2 Bexts. **91:**

Se fan las peras de endomascat de
2. grochs, y despues se lor dona un
bañ de campetxo y quedan de
dos bexts.

Endomas: d: Encar: y Groch. 92:

Las pesas se pintan, y bullen de 1^{er}
Encarnat; y quant son casi blancas,
se les dona lo bañ de galda, porantlas
en saba com està explicat en lo
Número 78.

Endomas: d: 2 Encar: forts. 93:

Se pintan las pesas de 1^{er} Encar;
se bullen, y despues si pora planxa
del 1^{er} Encarnat mateix, y se tox:
nan a bullix.

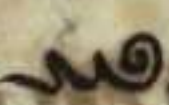
Endom^{te}. d. Ent^{te}. y Rosa o Saffranó.

Se pintan las peras del 1^{er} encarn^{te}
 se bullen, y se entregan al tinto-
 xer, lo qual las teñen de saffranó,
 advertint q^e aqueix color
 de saffranó, es molt hermos
 y molt fals.

Alme modo de bullir color d: Oliua.

Per 20. Pesas Indiana fondo se posa
â la caldrea

20^{ra} sumach.

3^{ca} galda trinxada, se mes:
cla tot, y qnt lo bañ es tebi, y las pe:
sas son netas, se entran â la cal:
drea y se bullen com las de gramra,
y se dexan bullir 2 horas
â lo menos. 

Altre diferent modo de Bullia
Colours d: Oliva.

Per 20. pesas Indiana fondo se posa
à la caldera

20. ll. sumach, se bullen com
està dat explicat, després se los do-
nan 3. ù 4 picadas, y se tornan à
bullir del modo seguent.

Per ditas 20. pesas se posa à la cal-
dera ab aigua neta 3 @ galda se fa
bullir 3. hoxas, se afluxa lo foch per
que pendia lo bull, y si entran las pe-
sas y se fan bullia fins q. lo color es-
tà al punt.

 Nota de Bullir las Peras.

Lo pasar las peras per la buina es millor q^e posantlas al txempatge, perq. son mes netas ab molt menos picadas.

 Cada Bullida de Indiana

- camp blanch se fa de 20. pès.
- De Fondo. 16.
- De mocad.^s de tota sort. 16.
- De Platillas cam. blanc. 25.
- De Ydem fondos. 16.
- De Ydem mocadors. 16.

La gransa se posará segons conexe-
ment y qualitat.

Per cada bullida se individuala per
pesa.

Per cada pesa Indiana cam. blan. flos

grans 4^{tt} 2

Indiana flos mediana 3^{tt} 2

Ydem flos menuda 2^{tt} 2

Ym fond. En^{ta} grans 6^{tt} 2

Ym fond. Cafes 5^{tt} 2

Ym fond. Violas 5^{tt} 2

Ym fondets Violas 4^{tt} 2

Ym mocad. Encarnat. 6^{tt} 2

Per cada pesa platilla

Plat. cam. 6^h flor gns. 3^{tt} 2

Ydem Carmins 3^{tt} 6²

Ydem fondets 4^{tt} 2

Ydem mocad. En^{ta} 5^{tt} 2

La gala ha de portarse á cada Bulli:
da: á sa vez

- Per cada Bullida Indiana doubles co:
loas flo: qⁿ cam: blan: 20. p: 3n 2
- Ym flox mediana. 20. p. 2# 2
- Ym flox menuda. 20. 1. 6.
- Ym fond. Ent^{ts}. 16. 6.
- Ym fondets cafes. 16. 5.
- Ym fond. violas. 16. 1. 6.
- Ym fondets violas. 16. 1.
- Ym. mocad. Ent^{ts}. 16. 6.

- Platillas xamaron gn. 25. 2.
- Ym Caxmins. 25. 3.
- Ym. fondets. 16. 2.
- Ym mocad. Ent^{ts}. 16. 4.

També pot empearse casanella
en Uoch de gala, pero no es tant

bona, y necessita quantitat duplicada, y per lo 2ⁿ Encant^t es molt mala perq^e li fa agafar colera avinax, pero a las peras q^e son sense 2ⁿ pot emplearse casanella per ser mes barato que la gala; advertint que si las peras son de fondo viola es mi-

Nox la gala.

També pot emplearse casanella

em lloch de gala, pero no es tant



Anadits novament los qf.
se sequixen de A. Coll. g. h. l. s.



En salromano

En alion

En salpuncella

En mudo.

1688

Attestation of the
of the



The following is a list of names and dates, likely from a ledger or record book. The text is very faint and difficult to read, but appears to be organized in columns. Some legible fragments include "1688", "1689", "1690", and "1691".

Primer Encarnat.

15 \mathcal{M} aigua

1 \mathcal{M} campetro

1 \mathcal{M} 32 galas

1 \mathcal{M} arsenichs grochs tomd:

xa á 12 \mathcal{M} . y si posara

6 \mathcal{M} salotwano

5 \mathcal{M} alum

2 \mathcal{M} salpurnella

3 \mathcal{M} mido.

Altre Encarnat.

- 15 M aigua
1 M campetxo
3 2 gala
3 2 arsenichs grochs tornará
à 12 M y si posará
6 M alim
4 M saloturno
3 2 salpurnella
4 2 baxrella picada
3 M Midó.

Se fara bullir una bona estona y
q̄nt sia fora del foch si tira mi-
tp got d'espexit de vi, y se xemenen
ben xemenat.

Las 4 2 baxrella se posaran en la
deminució del such com las ga-
las y demes.

© Aquest Encarnat es p. mocad. comú.

Segon Encarnat.

- 1 \mathcal{M} such de brasil
 4 \mathcal{Q} salso tuxno
 2 \mathcal{Q} cristall taxaro
 5 \mathcal{Q} alum de roca, y la goma
 correspondent.

Tercer Encarnat.

- 1 \mathcal{M} such de brasil, o de graneta
 3 \mathcal{Q} salso tuxno
 2 \mathcal{Q} cristall taxaro
 3 \mathcal{Q} alum, y la goma corresp.^t
-

Altre 2^a Encarnat:

12 M such o 1/4 brasil

2 2 galas se farà bullir y en
ser fuet si pota p. 12 M. such.

3^{ta} alum civitavechi

1^{ta} salrotuxno

6 2 salpurnella

5 2 potais, y la goma

Corresponent.

Segon Ent. sobre-expellent.

12 ~~℥~~ aigua embaxilada

1 ~~℥~~ 6 \mathcal{Q} alum civitavechi.

6 \mathcal{Q} salsoturno

2 \mathcal{Q} arsenichs blancs

2 \mathcal{Q} baxxella

2 ~~℥~~ 6 \mathcal{Q} Midó.

1 \mathcal{Q} espexit de nitxe disolt ab estany,
despres q^e sera enmidonat, y cari
fuet, si tira la 1 \mathcal{Q} espexit de nitxe
fumant coxnosiu disolt ab $\frac{2}{4}$ de
estany, y se xemenará ben xeme:

nát.

Nota: se posará lo estany ab una
casola al foch, y q^{nt} es ben ca-
lent setreu y si posa lo nitxe
coxnosiu compost per l'apoteca:
xi y se fon.

Segon per bullir junt ab lo 1^a

4. M. aigua de brasil

1^o 82 alum civitavechi o de
olanda

1^o 112 salotuxano blanca

2^o 1/2 salpurnella

1^o 2 ansenichs

1^o 2 barrella, se espesirà y qnt

la caldera sia fora del foc.

si tirará una picna de ai:

guardent requintada.

Dit 2^a se ha de bullir sens gata.

Segon Encax^t per bullir ab un cop.

1 \mathcal{M} such de brauil

3 \mathcal{z} alum de civitavechi

2 \mathcal{z} sal saturno

$\frac{1}{4}$ = barrella

$\frac{1}{4}$ = arsenichs blancs

3 \mathcal{z} midó.



Segon Encic. per dos.

5 $\frac{1}{2}$ aigua clara q^e sia ben calen:
ta prop de bullir si potará

2 $\frac{2}{4}$ arsenichs bexmells

1 $\frac{2}{4}$ alum

$\frac{1}{4}$ = soliman

$\frac{3}{4}$ = blanquet de espanya

5 $\frac{1}{2}$ such de brasil.

la mitat de mitx got de Mimona

la mitat de mitx got d' esprit d'vi

92 per 7 $\frac{1}{2}$ goma.

Segon Enr̄ acoloxit ab galda.

6. \mathcal{M} de dit such, hi posarás

2 \mathcal{M} 6 2 alum de civitavechi y q̄nt
comensara el bull

7 $\frac{1}{2}$ salroturano y treuho d' foch,

y posai 8 $\frac{1}{2}$ goma p. \mathcal{M} . y

q̄nt sia fora la goma y pa:

sat per cedás y ben fret hi

tixaras lo Espexit y ho xe=

menaras un bon xato y

queda fet dit segon.

Colox de Lila.

8 ℥ aigua
4 ℥ vinagre confit
1 ℥ $\frac{1}{2}$ arsenichs grochs
2 ℥ barrella
2 ℥ vidxiol cipre,
y lo mido corresponent.

Alt. Niola de Lila.

3 ℥ aigua
1 ℥ vinagre robellat
 $\frac{1}{2}$ ℥ vidxiol de cipre
 $\frac{1}{2}$ ℥ arsenichs blancs
 $\frac{1}{2}$ ℥ sal ammoniack
 $\frac{1}{2}$ ℥ sal prunella
1 ℥ alum de xoca
1 ℥ sal soturno, y lo midó cor^t.

Bent de Esmeralda.

12 M aigua

4 tt graneta

6 ℥ campesso

1 tt galda, se fa desminuir a

la mitat y se enmidona

3 ℥ mido p. M. y en sex fet si

potará 3 ℥ vidriol cipre, y

se xemenara una bona es-

tona y queda fet. ~~~~~

Oliva fals.

30 M aigua

3 M graneta tornada a 16.

M. y si posará

6 2 vidriol cipre

1 M $\frac{1}{2}$ vinagre robell.

ij lo midó corresponent.

Colox de Cendra bullit.

4. ~~℥~~ vinaigre robellat
 4. ~~℥~~ aigua
 8 ʒ vidriol blanc
 4 ʒ baxnella
 4 ʒ salnitre
 2 ʒ salamoniac
 5 ~~℥~~ 4 ʒ goma barbaresca

Se bull ab lo sumach en la cal:
 dera ò al pràt.

Rosa per bullir ab la cotxonilla.

12 \mathcal{M} aigua

8 \mathcal{Q} brauil entarà en xernull

12 hoxas tomara á 8 \mathcal{M} . y

si posará p. cada \mathcal{M}

6 \mathcal{Q} alum de roca

4 \mathcal{Q} sal soturno

$\frac{1}{2}$ \mathcal{Q} sal prunella

$\frac{1}{4}$ = cenizas graveladas

$\frac{1}{4}$ = baxrella

$\frac{1}{4}$ = arsenichs grochs

$\frac{1}{4}$ \mathcal{Q} galas

8 \mathcal{Q} goma. Se pintan las pesas

y sequeis lo curas com las ablix:

q. se han de bullir ab gransa, sola:

m^t. q^e p. cada \mathcal{M} . d. aigua q^e hi

aurá en la caldera per bullir las

pesas, si tixa tanta quantitat de

cotronilla picada, y pasada p:
 cedas, com quatxe dinery de pe:
 bre picat, despues per cada pe:
 sa se tixará á la caldera 22
 baxil del bó:

Si á la mostxa hi ha de
 haven negre se bull lo negre
 primer tot sol, y despues de
 blancas las pesas, se pintan
 del sobredit colox y rebullen.

Colox de Rosa.

4^{tt} Brasil.

20. \mathcal{M} . aigua, tomara á 10. \mathcal{M} .

colat lo such si posará

2^{tt} 6² alum de civitavechi

1^{tt} sal soturno, y se remena-

rá bé y se deixa colar y si

posará

1² estany de la composicio per

totas las \mathcal{M} s. y se espe-

sirá ab midó.

Composició del estany ab lo aig.^t

1^{tt} aigua fort en una amp^a

6² espexit de sal

4² estany fet á bocins.

Colox de taxonja.

1^{ra} brasil

8. ^{aa} agua fexho tomar à 3^{aa}.

1. ^{aa} vinagre verde

2^{aa} 8 2 alum de civitavechi

2^{aa} sal soturno

4 2 Sal ammoniack

4 2 sal prunella

2 2 asenichs blancs.

1 2 solimany, la sal ammon^h

y lo solimanñ se pica y se

passa.

Modo de fer lo xemenjat.

2 ~~77~~ such de Uimona pasada p ced.

4 ~~2~~ mido flor ben depatat ab dit
such en fuet, y si posará

16 ~~2~~ opma pasada, se posara ab
foch a disoldrer, y en se fora
se traurá del foch, y en ser ben
fuet si tixará

10 ~~2~~ oli de vidxiol se xemenará
bé y queda fet.

Se adverteix q. estampad. las
per. del mastech, no se han de po-
sar a arugar sino q. tot seguit
se han de xentar del mastech.

Pantas per blan, y blanch.

18 ℥. aigua

16 ℥. goma

13 ℥. alum

11 ℥. Vidriol cipre

9 ℥. seu

2 ℥. oli de trementina

9 ℥. Vexdet

3 ℥. midó

8 ℥. pega grega.

Partida primera de los Reynos de Castilla y de Leon.

18 m. de la villa de ...
10 m. de la villa de ...
13 m. de la villa de ...
11 m. de la villa de ...
9 m. de la villa de ...
8 m. de la villa de ...
7 m. de la villa de ...
6 m. de la villa de ...
5 m. de la villa de ...
4 m. de la villa de ...
3 m. de la villa de ...
2 m. de la villa de ...
1 m. de la villa de ...

De las villas que estan en la
villa de ...
De las villas que estan en la
villa de ...

